

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
2012**

СТОЧАНСКА БАНКА АД - СКОПЈЕ
членка на NBG групацијата

На ваша страна

СОДРЖИНА

Обраќање на претседателот на Надзорниот одбор
Надзорен одбор
Акционерска структура
Мисија на Стопанска банка
Краток финансиски преглед
Деловно окружување
Основни макроекономски показатели
Активности на Стопанска банка во 2012 година
Банкарство на мало
Корпоративно банкарство
Управување со ризиците
Активности за усогласеност, спречување на перење
пари и борба против финансирање на тероризам
Извештај за корпоративно управување за 2012 година
Коресподентско банкарство
Филијали и контакти
Ревидирани финансиски извештаи

Почитувани акционери,

Во 2012 година, продолжената должничка криза и сеуште ранливиот финансиски систем во Евро зоната придонесоа за продлабочување на нејзините макроекономски нерамнотежи. Заради тоа, структурните реформи се есенцијални за враќање на економската стабилизација и закрепнување на Евро зоната. Домашната економија забележа забавување на економската активност во 2012 година, но сепак таа успеа да одржи стабилни макроекономски перформанси, иако економското опкружување беше несигурно. Во таква околина, Стопанска банка АД Скопје (СБ) ги насочи своите напори и способности со цел да се реализираат нови проекти како и да се понудат производи и услуги кои се во согласност со барањата и потребите на клиентите, се со цел да им се овозможи да ги надминат пазарните тешкотии како и да се придонесе во одржувањето на целосната макроекономска стабилност. Во тој контекст, почитувани акционери, СБ цврсто се посвети и успешно ги реализира нејзините деловни цели кои резултираа со раст и одлични финансиски резултати за 2012 година кои со гордост Ви ги претставуваме.

Во извештајната година, СБ првенствено се фокусира да ги зачува предностите создадени во претходните години како што се: солидно кредитно портфолио, висок коефициент на адекватност на капиталот и силна ликвидност од една страна; а од друга страна Банката ги утврдуваше и поддржуваше кредитоспособните претпријатија што би обележале нов модел на економски раст. Заради тоа, на крајот на годината Банката забележа добивка по оданочување од ЕУР 12,9 милиони. Вкупната актива на Банката достигна износ од ЕУР 1.225 милиони со што ја надмина соодветната бројка од 2011 година за 7,4%. Како резултат на тоа, коефициентот на поврат на активата - РОА изнесува 1,1%, а пак коефициентот на поврат на капитал - РОЕ достигна 8,6%, што укажува на стабилни приноси за акционерите. Со најголема капитална сила во секторот, што осигурува адекватност на капиталот од 19,4%, СБ остана најстабилен и најсигурен финансиски партнер во земјата.

СБ го задржа нејзиниот прудентен пристап кон кредитниот ризик и успеа да одржи диверзифицирано портфолио кон компаниите и кон населението, на тој начин следејќи го најсигурниот пат за одржување на стабилно портфолио.

Ефективниот модел за управување со ризици на Банката кој се базира на најдобрите интернационални практики за управување со ризици, како и целосното почитување на домашните специфики, се рефлектира во стабилно кредитно портфолио со стапка на нефункционалните кредити која е за 180 базни поени пониска од просекот на банкарскиот сектор за 2012 година.

Зголемувањето на депозитите на население беше една од поставените и успешно реализираните стратешки цели на Банката со годишен раст од 4,5%. СБ постојано го збогатува асортиманот на депозитни производи преку прилагодлив период кон различни клиентски сегменти, обезбедувајќи соодветно ниво на услуга и разновидни пакети на производи. Како дел од дополнителните напори со цел да се олесни пристапот до банкарските услуги како и да ги обезбеди клиентите со 24 часовен пристап до нив, а во исто време и да се обезбеди повисока оперативна ефикасност и најважно од се клиентите да бидат задоволни од усугите, СБ максимално ги промовира корисностите од употребата на алтернативните канали. Во 2012 година, СБ излезе на пазарот со воведување на иновација на пазарот - М-банкарство, бесплатна апликација за банкарски услуги преку мобилен телефон, во рамките на претходно воспоставените И-банк услуги. Услугата на М-банкарство е апликација која може да се користи преку мобилен телефон, и истата им овозможува на клиентите да имаат 24/7 преглед на нивните сметки, салда, месечни извештаи, како и обезбедува информација за локација на филијала, работно време, ATM, трговци кои нудат плаќање на рати, девизи, кредити и депозити, каматни стапки и калкулатор. Во споредба со 2011 година, бројот на трансакции преку сите канали во 2012 година е скоро дуплиран со голем потенцијал за понатамошна експлоатација.

Во 2012 година, СБ продолжи со нејзината посветеност кон вредностите на корпоративната општествена одговорност, водена од принципите на општествената свесност, се со цел да се придонесе за севкупен бенефит и одржлив развој на локалната и пошироката заедница. Овие активности носат вредност и ја приближуваат корпоративната култура на СБ до заедницата, нејзините вработени и нејзините клиенти.

На крај, ја изразуваме нашата благодарност до раководството на СБ за нивниот професионален пристап во спроведувањето на деловната стратегија, на нашите вработени за нивната посветеност, ентузијазам и напорна работа, и последно но не и помалку важно, им се заблагодаруваме на оние еден милион клиенти (кои претставуваат половина од популацијата во оваа земја) за нивната континуирана доверба и лојалност која ја покажуваат кон нас.

Константинос Братос
Претседател на Надзорниот одбор
Скопје, 22.05.2013 година

Надзорен одбор

1. Константинос Братос¹

Претседател на Надзорниот одбор на СБ,
Директор на Секторот за меѓународни активности на
Националната банка на Грција С.А. Атина

2. Панајотис Карандреас

Заменик-претседател на Надзорниот одбор на СБ,
Раководител на Оддел "Б" во Секторот за
меѓународни активности на Националната банка на
Грција С.А. Атина

3. Димитриос Фраггетис

член на Надзорниот одбор на СБ,
Генерален директор за кредитирање на Национал-
ната банка на Грција С.А. Атина

4. Лизос Анастасиос²

член на Надзорниот одбор на СБ,
Раководител на Оддел "А" во Секторот за
меѓународни активности на Националната банка на
Грција С.А. Атина

5. Спиридон Ставрос Маврогалос Фотис³

член на Надзорниот одбор на СБ,
Помошник генерален директор, Набавки и админис-
тративна поддршка на Групацијата на Националната
банка на Грција С.А. Атина;

6. Димитра Гкоунтоуфа⁴

член на Надзорниот одбор на СБ,
Извршен советник на Националната банка на Грција С.А.
Атина

7. Владимир Кандикјан⁵

Независен член на Надзорниот одбор на СБ,
Професор, Правен факултет "Јустинијан Први"
Универзитет "Св. Кирил и Методиј" Скопје и

8. Благоја Наневски⁶

Независен член на Надзорниот одбор на СБ,
Професор на Факултетот за бизнис економија - Скопје.

¹Назначувањето на г-дин Константинос Братос, за член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од страна на Гувернерот на НБРМ на 15-ти ноември 2012 година.

²Повторното назначување на г-дин Анастасиос Лизос, за член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од страна на Гувернерот на НБРМ на 29 март 2012 година.

³Назначувањето на г-дин Спиридон Ставрос Маврогалос Фотис - како член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од Гувернерот на НБРМ на 15 ноември 2012 година.

⁴Назначувањето на г-ѓа Димитра Гудуфа, за член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од страна на Гувернерот на НБРМ на 24 октомври, 2012 година.

⁵Повторното назначување на г-дин Владимир Кандикјан , за член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од страна на Гувернерот на НБРМ на 29 март 2012 година.

⁶Повторното назначување на г-дин Благоја Наневски , за член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од страна на Гувернерот на НБРМ на 29 март 2012 година.

BUSINESS

LOADING

WORD

EXCEL

POWERPOINT

NETWORK SEARCH

- INTERNET
- LIVE CHAT
- EMAIL
- IM
- FORUMS
- BLOGS
- TECHNICAL SUPPORT
- SOCIAL MEDIA
- DOCUMENTS
- MESSAGES

SHOW BUSINESS
NETWORKS

Акционерска структура

Основана во далечната 1944 година, Стопанска банка АД Скопје е најстарата финансиска институција во земјата со многугодишна традиција во обезбедувањето на финансиски услуги и поддршка на повеќето големи инвестициски проекти и компании во земјата. Од почетокот на 2000 година, кога Банката беше преземена од новиот доминантен сопственик Националната банка на Грција, СБ функционира како подружница во рамките на меѓународната мрежа на една од водечките финансиски групации во југоисточна Европа. Денес, Националната банка на Грција после откупувањето на поединечните влогови од 10,8% од ИФЦ и ЕБРД кон крајот на август 2010 година, е сопственик на 94,6% од капиталот, додека останатите 5,4% од вкупниот број на акции припаѓаат на поголем број мали акционери.

Мисија на Стопанска банка

Во модерното окружување кое е во постојан подем и движење, каде личните потреби и очекувања се менуваат, и каде клиентите знаат повеќе, бараат повеќе и прават повеќе, Стопанска банка настојува да отвори нови можности преку понуда на финансиски производи и услуги кои соодветствуваат на овие промени, лесно достапни со помош на современи дистрибутивни канали. Со понудата на широка палета на иновативни производи и услуги целосно ориентирани кон потребите на клиентот, Стопанска банка се стреми да биде партнер од доверба за своите клиенти поддржувајќ и го нивниот раст и задоволувајќи ги нивните потреби на лесен и ефикасен начин, со цел да им овозможи остварување на сопствениот потенцијал и максимални животни постигнувања, од ден во ден. Истовремено, СБ е посветена на создавање економска вредност за своите акционери, како и позитивно окружување кое ги инспирира вработените во Банката.

Финансиски податоци

во ЕУР милиони

	2011	2012	% промена
Индикатори од Билансот на успех			
Нето приходи од камати	35.6	41.8	17.1%
Нето приходи од провизии	13.9	15.3	10.2%
Вкупни приходи	55.7	63.2	13.5%
Оперативни расходи	-33.1	-33.3	0.7%
Трошоци за вработени	-11.9	-11.6	-2.2%
Нето оперативни приходи	22.6	29.9	32.2%
Загуби поради оштетување	-12.1	-16.9	39.8%
Добивка пред оданчување	10.5	13.0	23.6%
Нето добивка	10.2	12.9	26.3%
Индикатори од Билансот на состојба			
Вкупно актива	1,140.7	1,225.2	7.4%
Акционерски капитал	145.2	158.1	8.9%
Регулаторен капитал	170.2	170.2	0.0%
Кредити на клиенти (нето)	719.1	741.4	3.1%
Вкупно кредити (брuto)	788.4	823.0	4.4%
Кредити на население	462.4	484.1	4.7%
Корпоративни кредити	326.1	338.9	3.9%
Резервации	69.4	81.6	17.6%
Вкупно депозити	921.9	963.5	4.5%
Депозити на население	735.5	765.3	4.1%
Корпоративни депозити	186.4	198.2	6.3%
Финансиски коефициенти			
Нето каматна маргина	3.4%	3.8%	37
Коефициент на расходи/приходи	59.4%	52.7%	-670
Поврат на средства - РОА	0.9%	1.1%	18
Поврат на капитал - РОЕ	7.5%	8.6%	106
Коефициент на кредити/депозити	85.5%	85.4%	-10
Коефициент на адекватност на капиталот	17.64%	19.43%	179
Оперативни индикатори			
Број на филијали	64	64	0
Број на вработени (крај на период)	1021	1023	2

Забелешка: Сите податоци во овој извештај што се однесуваат на СБ се врз основа на финансиските извештаи изгответени во согласност со сметководствената регулатива што се применува во РМ

Економско опкружување

Макроекономските ризици и консеквентната висока несигурност имаа негативно влијание врз економската активност во Еврозоната во текот на 2012 година. Овие настани имаа неизбежено влијание врз стопанството во земјата во услови на намалена извозна побарувачка што предизвика инертна економска активност. Коригираните цени за енергија и повисоките цени на прехранбените производи во светот доведоа до малку повисока инфлација во минатата година. Позитивно е дека девизните резерви и приватните трансфери останаа стабилни. Банкарскиот сектор одржа низок профил на ризици, солидна ликвидносна позиција и јака адекватност на капиталот.

Макроекономските ризици во Еврозоната кои произлегуваа од продолжената суверена должничка криза и сеуште ранливиот финансиски систем како и консеквентната висока несигурност придонесоа за продлабочување на макроекономските неурамотежености во 2012 година. Таквите економски услови во Еврозоната понатаму се одразија врз нејзините изгледи за економски раст. Затоа, структурните реформи продолжија да претставуваат стожер во придонесувањето за економска стабилизација и опоравување.

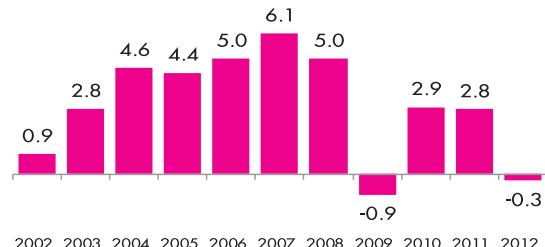
Покрај стабилните макроекономски перформанси на земјата во минатите години, нејзините тесни врски со глобалните движења, особено во Еврозоната, предизвикаа забавување во растот на реалниот БДП во 2012 година. Падот во извозната побарувачка и следствено во индустриското производство ја доведе земјата формално во рецесија во првата половина од годината.

Иако во втората половина на 2012 година почна скромно опоравување, главно предизвикано од позитивните движења во бруто инвестициите како и од зголемената државна потрошувачка, закрепнувањето беше

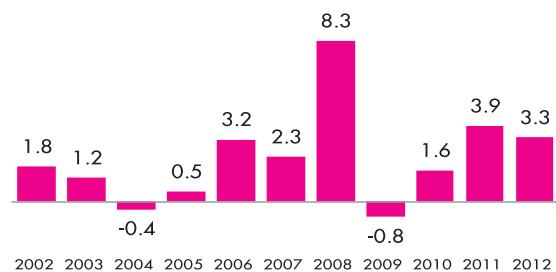
сеуште фрагилно. БДП на земјата се намали за 0,3%. Корекцијата на цените за енергија и повисоките цени на прехранбените производи во светот не ја нарушија ценовната стабилност која се задржа во просек на 3,3%, малку повисока од претходната година.

Фискалниот стимуланс продолжи во 2012 година како резултат на што фискалниот дефицит беше повисок, но сеуште прудентен на 3,8% од БДП, повисок за 1,3 п.п. во споредба со 2011 година. Јавниот долг остана на прифатливо ниво од 32,1%, но

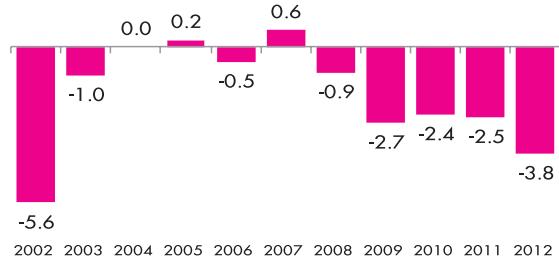
БДП (реална стапка на раст %)

Инфлација (годишен просек)

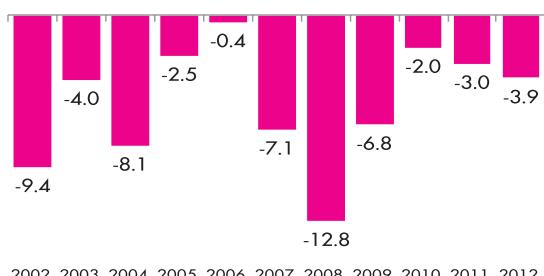
Буџетско салдо (од БДП %)

повисок од 27,8% евидентиран во претходната година.

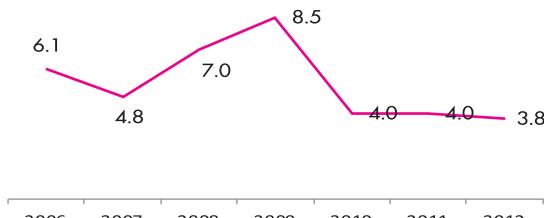
2012 година заврши со дефицит на тековната сметка од ЕУР 291,4 милиони, или 3,9% од БДП кој беше целосно покриен со приватните трансфери и странските директни инвестиции.

Салдо на тековна сметка (% од БДП %)

Ова во голем дел е резултат од зголемениот трговски дефицит. Меѓутоа, покривањето на трговскиот дефицит со приватни трасфери достигна солидни 88%. На страната на капиталот и финансиските сметки, нето приливите достигнаа ЕУР 392,4 милиони, или 5,2% од БДП. Најголемиот дел резултираа од "останати инвестиции" (ЕУР 190 милиони). Странските инвестиции се одржаа на скромни ЕУР 104,8 милиони.

Каматна стапка на благајнички записи (крај на период)

Макроекономскиот амбиент кој се карактеризираше со бавно опоравување, умерена инфлација, сеуште бавни кредитни приливи и позиција на платен биланс која генерира дополнителни девизни резерви, беше оценет од

страна на НБРМ како поволен за монетарно олабавување. Во врска со тоа, Народна Банка ја намали клучната каматна стапка на благајнички записи од 4% на 3,75%.

Проблемите во реалниот сектор неизбежно се почувствуваа во сегментот на финансиски услуги. Депозитната база на крајот на годината забележа годишен раст од 4,9% во споредба со 9,2% во претходната година. Таквиот пораст се должи единствено на денарските депозити, односно депозитите деноминирани во локална валута, кои забележија годишен пораст од 11,5%. Кредитната активност исто така се намали во 2012 година со 5,4% годишен пораст. Во такво опкружување коефициентот на кредити во однос на депозити се задржа на 89,4%, што е слично со нивото од претходната година. Коефициентот на ризичните пласмани забележа благ пораст на 10,9% од 9,9% во 2011 година, но целосната покриеност со резервации сеуште останува (101,3%)⁷. Покрај тоа, иако банкарскиот сектор се соочи со успорен раст, сеуште постои амбиент на ниски каматни стапки и притисок за намалување на каматните маргини, што укажува на прудентно однесување на банките. Според тоа, без оглед на надолниот економски тренд, банкарскиот сектор остана добро капитализиран, финансиран со депозити и затоа одржа низок профил на ризици.

Финансиска интермедијација %

⁷ Стапката на нефункционални кредити и покриеноста на нефункционалните кредити со издвоени резервации се со состојба на 30.09.2012 година.

Основни макроекономски показатели

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Производство											
Бруто домашен производ (реална стапка на раст)	0.9	2.8	4.6	4.4	5.0	6.1	5.0	-0.9	2.9	2.8	-0.3
Индустриско производство (реална стапка на раст)	-5.3	4.7	-2.2	7.0	2.5	3.7	5.5	-7.7	-4.3	3.3	-6.6
Цени, плати и продуктивност											
Индекс на трошоци на живот (годишен просек)	1.8	1.2	-0.4	0.5	3.2	2.3	8.3	-0.8	1.6	3.9	3.3
Индекс на трошоци на живот (крај на година)	1.1	2.6	-1.9	1.2	2.9	6.1	4.1	-1.6	3.0	2.8	4.7
Индекс на цени на производители (годишен просек)	-0.9	-0.3	0.9	3.2	3.2	1.7	5.6	-6.5	8.3	11.1	4.6
Индекс на цени на производители (крај на година)	1.1	-0.2	1.3	4.0	3.2	4.2	-1.8	3.2	9.0	8.3	5.3
Реални плати (годишна стапка на раст)	5.3	3.6	4.2	2.0	4.0	5.5	1.9	25.0	1.4	-2.4	-2.9
Статистика на владини финансии											
Буџетско салдо (како % од БДП)	-5.6	-1.0	0.0	0.2	-0.5	0.6	-0.9	-2.7	-2.4	-2.5	-3.8
Екстерен сектор											
Биланс на тековната сметка (како % од БДП)	-9.4	-4.0	-8.1	-2.5	-0.4	-7.1	-12.8	-6.8	-2.0	-3.0	-3.9
Извоз на стоки (во милиони САД\$)	1,112	1,363	1,675	2,041	2,396	3,349	3,971	2,692	3,296	4,429	3,975
Увоз на стоки (во милиони САД\$)	1,918	2,214	2,814	3,104	3,681	4,979	6,523	5,043	5,241	6,759	6,273
Извоз на стоки (стапка на раст)	-3.7	22.5	22.9	21.8	17.4	39.8	18.6	-32.3	22.7	34.4	-10.3
Увоз на стоки (стапка на раст)	14.0	15.4	27.1	10.3	18.6	35.3	31.0	-26.4	8.1	29.0	-7.2
Надворешен долг (во милиони САД \$)			2,817	2,971	3,284	4,161	4,678	5,505	5,490	6,308	6,555
Девизни резерви (во милиони САД \$)	735	903	986	1,325	1,866	2,240	2,106	2,290	2,277	2,677	2,891
Курс МКД/ЕУР (просек)	60.98	61.26	61.34	61.18	61.17	61.20	61.27	61.29	61.52	61.53	61.52
Монетарни агрегати											
M1 стапка на раст (дек./дек.)	4.3	2.8	2.0	6.4	17.9	30.7	14.5	-3.5	9.8	6.8	7.6
M2 стапка на раст (дек./дек.)	-8.0	18.8	17.1	15.5	24.8	28.1	7.1	3.9	8.3	7.5	0.5
M2 денар стапка на раст (дек./дек.)	7.9	15.4	12.6	11.7	31.7	41.1	0.8	-5.5	10.8	10.1	3.2
M4 стапка на раст (дек./дек.)	-9.8	16.0	16.5	15.0	25.0	29.3	11.2	6.0	12.2	9.7	4.4
M4 денар стапка на раст (дек./дек.)	7.5	12.1	16.2	15.0	24.5	29.1	8.9	-4.4	16.0	14.4	9.6
Кредити на приватен сектор	6.9	15.4	25.7	21.7	30.5	39.2	34.4	3.5	7.1	8.5	5.4
Каматни стапки											
Пазар на пари (годишен просек)	11.9	9.9	6.9	8.6	5.5	3.7	4.4	6.3	3.7	2.2	2.2
Благајнички записи (годишен просек)	12.6	8.2	7.7	9.5	6.0	5.1	6.5	8.5	5.5	4.0	3.8
Пазар на пари (крај на период)	11.9	5.8	7.9	8.7	4.9	3.1	5.3	6.1	2.7	2.2	2.1
Благајнички записи (крај на период)	15.2	6.2	9.0	8.5	5.7	4.8	7.0	8.5	4.0	4.0	3.8
Пазари на капитал											
Индекс на Македонската Берза - МБИ (стапка на раст на крај на година)	11.9	7.7	14.7	69.58	61.54	109.07	-72.92	23.8	-16.1	-13.3	-12.3

Извор: Министерство за финансии, Државен завод за статистика, Народна банка на РМ

Преглед на активностите во
2012 година

Финансиско работење

Несигурноста и предизвиците на макроекономското опкружување ја обележија 2012 година, а сепак прудентното управување со ризиците ја осигури стабилноста и јачината на Банката, додека рационалната експанзија на кредитното портфолио придружена од ефикасното управување со изворите на средства и одличното работење обезбеди профитабилност за СБ.

Во извештајната година, способноста на СБ да ја прилагоди својата стратегија на неповолните економски трендови доведе до јаки перформанси и зголемување на обемот на работа и способностите за обезбедување на водечко место на пазарот во успешните деловни сегменти. Банката се фокусира на: осигурување на јака ликвидна и капитална база, заштита на квалитетот на кредитното портфолио и тежнење кон одлично работење како во трошковната ефикасност така и во управувањето со ризици, со што обезбеди стабилност, солидност и профитабилност за СБ во 2012 година. Позициите од финансиските извештаи на СБ де факто ја прикажуваат стратегијата на Банката која во 2012 година беше фокусирана од една страна на заштита на предноста создадена во претходните години и тоа: солидно кредитно портфолио, висок коефициент на адекватност на капиталот и силна ликвидност; а од друга страна Банката ги утврдуваше и поддржуваше кредитоспособните претпријатија што би обележало нов

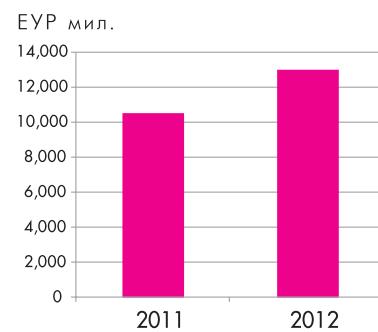
модел на економски раст. Нејзиниот моќен бренд остана симбол за извонредни услуги, доверба и сигурност. Заради тоа, на крајот на годината Банката забележа добивка по оданочување од ЕУР 12,9 милиони. Вкупната актива на Банката достигна износ од ЕУР 1.225 милиони со што ја надмина соодветната бројка од 2011 година за 7,4%. Според тоа, коефициентот на поврат на средства - РОА се задржа на 1,1%, а пак коефициентот на поврат на капитал - РОЕ достигна 8,6%, што укажува на стабилни приноси за акционерите. Со најголема капитална сила во секторот, што осигура адекватност на капиталот од 19,4%, СБ остана најстабилен и најсигурен финансиски партнери во земјата.

Приходите од камати кои се однесуваат на кредити на население изнесуваа вкупно ЕУР 42,5 и ја задржаа доминантната позиција во вкупните приходи од камати (56,4%). Истовремено, приходите од камати во кредитното портфолио на правни лица изнесуваа ЕУР 19,9 милиони.

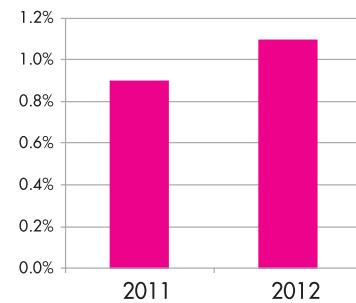
Приходи од камати (во ЕУР милиони)

	2011	2012	% промена
Приходи од камати	73.1	75.4	3.1
Кредити на население	42.5	42.5	-0.1
Корпоративни кредити	19.7	19.9	0.7
Останато	10.8	13	19.9

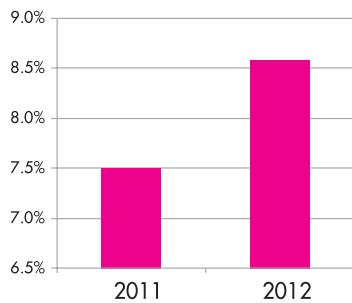
Добивка пред оданочување

Поврат на средства

Поврат на капитал

Расходи од камати

Олабавената монетарна политика во текот на годината продолжи да придонесува за намалување на каматните стапки на депозитите на банките во 2012 година. Заради тоа, без оглед на повисоките износи на депозитите и поголемиот број на посаки депозити како што се депозитите со подолга рочност и денарските штедни влогови на граѓани, расходите од камати на Банката се намалија за 10,2% во 2012 година. Со тоа, расходите од камати по депозити на население регистрираа годишен пад од 10,4% и ја задржаа доминантната позиција во вкупните расходи од камати на ниво од ЕУР 26,7 милиони. Расходите од камати по депозити на правни лица се намалија за 9,6% достигнувајќи ЕУР 3,9 милиони.

Расходи од камати (во ЕУР милиони)

	2011	2012	% промена
Расходи од камати	37.4	33.6	-10.2%
Депозити на население	29.8	26.7	-10.4%
Корпоративни депозити	4.3	3.9	-9.6%
Депозити на банки и останати обврски	3.4	3.0	-10.1%

Нето приходи од камати

Ефикасното управување со активата/пасивата заедно со олабавената монетарна политика извршија позитивно влијание врз нето каматната маргина на Банката за 37 б.п. и до крајот на 2012 година истата достигна 3,8%. Заради таквиот пораст, СБ остана на нагорната патека во однос на нето каматната маргина. Имено, рационалната експанзија на кредитното портфолио придружена од ефикасното управување со изворите на средства придонесоа нето приходите од камати во 2012 година да достигнат ЕУР 41,8 милиони, што е 17,1% повеќе од претходната година.

Приходи од надоместоци и провизии

Зголемениот обем на активности во 2012 година придонесе нето приходите од надоместоци и провизии да достигне износ од ЕУР 15,3 милиони, надминувајќи ја бројката од 2011 година за 10,2%. Од тоа, најзначајниот придонес дојде од кредитните активности кои изнесуваат приближно половина од вкупните приходи од провизии на Банката, или ЕУР 7,9 милиони. Втората најголема ставка на приходи од надоместоци и провизии, која претставува 32,9% од вкупните приходи од надоместоци и провизии, се однесува на приходи од пренос на средства кои на крајот на 2012 година изнесуваа вкупно ЕУР 5,0 милиони.

Нето приходи од надомести и провизии (во ЕУР милиони)

	2011	2012	% промена
НПНП	13.9	15.3	10.2%
Брокерски услуги	0.1	0.04	-36.5%
Кредити	6.6	7.9	19.7%
Гаранции	1.1	1.1	6.2%
Трансфер на средства	4.7	5.0	6.4%
Депозити	0.3	0.1	-63.9%
Останато	1.1	1.1	-4.7%

Расходи од работењето

Банката се стреми кон оперативно совершенство во трошковната ефикасност што резултира со намалување на оперативните трошоци. Покрај органскиот раст во 2012 година, со спроведување на ефикасна политика за намалување на трошоците, Банката ги намали вкупните расходи од работењето за 0,7% и со тоа достигна коефициент на трошок во однос на приход од 52,7%.

Активи и пасива

Активи

На крајот на 2012 година, вкупната активи на Банката достигна износ од ЕУР 1.225,2 милиони, што е за ЕУР 84,6 милиони, односно 7,4% повеќе во споредба со претходната година. Среде високите ризици и несигурноста во 2012 година, Банката продолжи со преурдување на структурата (миксот) на нејзината активи за да изгради биланс на состојба со зајакнување на ликвидноста, позициите на кредитните резерви, квалитетот на активата и вкупните нивоа на капитал. Со тоа ликвидните средства го зголемија нивниот удел на 32% во вкупната активи. Кредитната активност во 2012 година се прилагоди да обезбедува соодветно ниво на кредитна поддршка за нашите клиенти, но истовремено и да го заштити квалитетот на кредитното портфолио. Заради тоа, до крајот на 2012 година вкупното кредитно портфолио достигна ЕУР 823,0 милиони, од кои ЕУР 338,9 милиони се кредити одобрени на клиенти правни лица, додека изложеностите од банкарство на мало изнесува ЕУР 484,1 милиони. Паралелно со тоа, фокусирањето на СБ во 2012 година на одржување

на висок квалитет на активата го одржа целокупниот коефициент на нефункционални кредити под пазарниот просек. Во согласност со таквите движења, на крајот на годината коефициентот на кредити во однос на депозити падна на 85,4% на бруто основа, што укажува на силен кредитен потенцијал на Банката

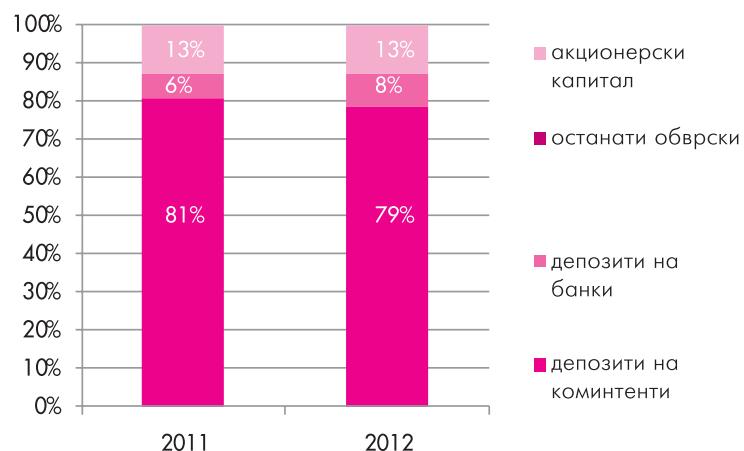
Депозити и капитал

На крајот на 2012 година, вкупното позајмување (депозитно и недепозитно) на Банката достигна износ од ЕУР 1.067,1 милиони, со што се забележа номинален годишен раст од 7,2% исклучиво како резултат на постојаните напори на Банката да ја зајакне клиентската депозитна база. Очигледно, депозитите на клиентите продолжи да се главната движечка сила на зголемениот финансиски потенцијал на Банката во 2012 година, со годишна стапка на пораст од 4,5% и ЕУР 41,6 милиони апсолутен износ на зголемување во споредба со крајот на 2011 година. Од тоа, депозитите на население забележи зголемување со годишна стапка од 4,1%, со што ја сочувава доминантната позиција во вкупните депозити со учество од

Структура на активи

Структура на пасива

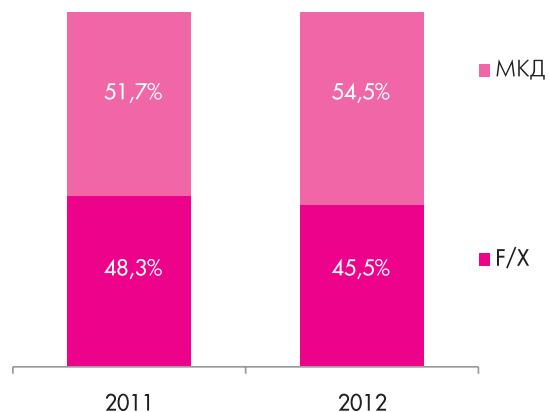

79,4%. Валутната структура на депозитната база укажува на значително зголемување на учеството на депозитите деноминирани во локална валута на 54,5% од 51,7% во 2011, главно одразувајќи ја зголемената доверба на целокупната јавност во стабилноста на домашната валута. Во однос на рочната структура, доминантниот придонес во експанзијата на депозитната база припаѓа на орочените депозити со раст на 73,7% од 72,4% во 2011 година. Задржаниот позитивен тренд во растот на депозитната база во делот на депозити

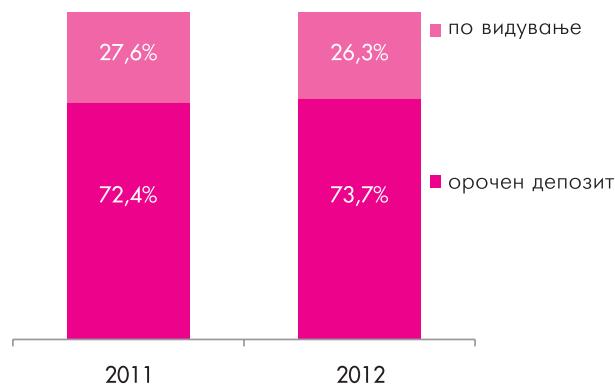
на подолги рочности придонесува кон подобро финансирање на билансот, и претставува стабилен извор на средства за континуирана кредитна експанзија на Банката.

Основниот капитал на СБ бележи зголемување за 8,9% на годишно ниво, како резултат на ЕУР 12,9 милиони акумулирани на сметките за задржана добивка. Така, вкупната јачина на капиталот на Банката во износ од ЕУР 158,1 милиони на крајот на 2012 година осигура доволна адекватност на капиталот и квалитетен извор за долгорочно финансирање.

Валутна структура

Рочна структура

GLOBAL BUSINESS
TECHNOLOGY
POLITICS
WORLD NEWS
BUSINESS/FINANCE

P12

Банкарство на мало

СБ успешно ги исполнува очекувањата на своите клиенти во однос на кредитирање на население преку понуда на широк асортиман на производи/услуги со подобрени карактеристики и алтернативни канали на продажба. Ова придонесе за понатамошно зацврстување на нејзината лидерска позиција во сегментот банкарство на мало.

Во текот на 2012 година, СБ продолжи да доминира на пазарот на банкарство на мало во земјата со својот широк асортиман на производи/услуги и разновидност на единствени продажни канали. Со фокусирање на моделот за банкарство на мало кој ги зема во предвид очекувањата на нашите клиенти како и прудентните политики за управување со ризици, СБ одржа пораст на кредитното портфолио со висок квалитет како и стабилен раст на депозитната база. Овој модел поддржан со ефикасна стратегија за развој на производи и управување овозможи Банката да го одржи високиот пазарен удел како во областа на депозитите така и во областа на кредитирањето.

Депозити од банкарство на мало

Зголемувањето на депозитите на население беше една од поставените и успешно реализираните стратешки цели на Банката и тие достигнаа ЕУР 765 милиони на крајот од 2012 година. Овде, најзначајниот придонес дојде од зголемените орочени депозити чијашто годишна стапка на пораст достигна 6,50%. Ова уште еднаш ја потврди силата на Банката и довербата која ја има стекнато меѓу нејзините комитенти. Валутната структура на депозитите

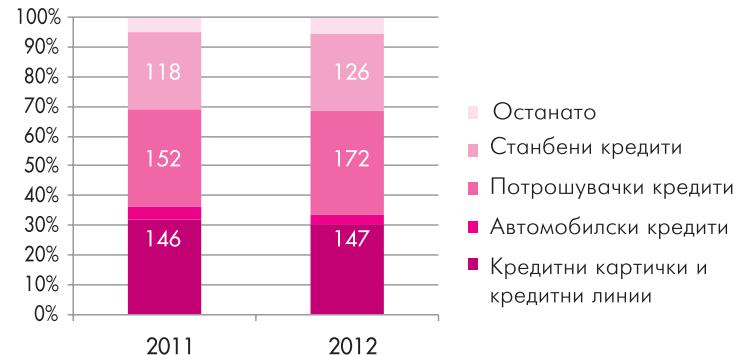
од банкарство на мало открива зголемено учество на денарските депозити на 48% од 45% во 2011 година, главно одразувајќи го трендот во земјата за приоритетите во штедењето на населението заради повисоки приноси. СБ исто така забележа пораст во бројот на клиенти на клучниот производ депозит по видување - сметка за плати кој создава солидна основа за изградба на долгочарни односи со клиентите и вкрстена продажба на други производи.

СБ постојано го збогатува асортиманот на депозитни производи со што докажува дека има најразновидно портфолио на депозитни производи. Во исто време, Банката врши повообичаен период кон различни клиентски сегменти, обезбедувајќи соодветно ниво на услуга и разновидни пакети на производи.

Кредитирање на население

На страната на кредитирање на населението, СБ работеше согласно пазарниот тренд и ја задржа својата пазарна позиција со вкупно неподмилено салдо од ЕУР 484 милиони. Во 2012 година, структурата на кредитното портфолио продолжи во корист на обезбедените кредитни производи, што е стратегија која СБ ја

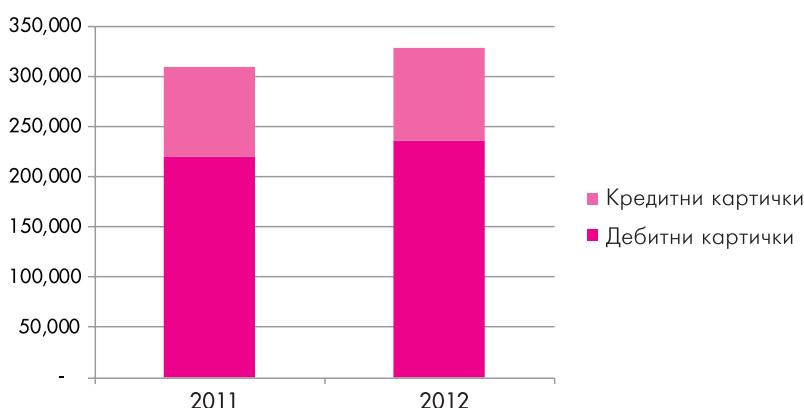
Структура на кредитно портфолио кај населението

применува од почетокот на светската економска криза. Сегментот на станбени кредити со 746 нови одобрени станбени кредити останува еден од најдобрите кредитни производи на СБ со значителен пазарен удел од 37%.

Портфолиото на потрошувачките кредити со денарска или девизна клаузула забележа пораст од 7,1% во споредба со 2011 година. Како резултат на тоа, овој сегмент од портфолиот на крајот на 2012 година достигна износ од ЕУР 304,8 милиони или учество од 43,7% во портфолиото на необаведени потрошувачки кредити на население на СБ.

Реализацијата на картичното портфолио беше согласно деловниот план за 2012 година и достигна вкупен број

од 327.663 картички. Салдата на кредитните картички од ЕУР 50 милиони задржаа пазарен удел од 41%. Најголем пораст кај трансакциите со кредитни картички е забележан во категоријата на "рати без камата" на располагање во растечката мрежа на трговци. Бројот на трансакции порасна на 37,8% во споредба со 2011 година

Алтернативни канали

Фокусот на Банката да обезбеди 24 часа пристап до своите услуги за клиентите со користење алтернативни канали продолжи во 2012 година со воведувањето на друга иновација на пазарот - бесплатна апликација за банкарски услуги преку мобилен телефон - уште еден додаток на И-банк чадорот на услуги. Во опкружување на технолошко усовршување, побарувачката за повеќе канали на комуникација и плаќање од страна на клиентите беше дополнета со овој нов канал преку кој се обезбедуваат основните банкарски услуги како плаќање на сметки, трансфер на пари и преглед на салдото. Со сите расположиви алтернативни канали (телефонско банкарство, банкомат, електронско банкарство и банкарство преку мобилен телефон) клиентите добија слобода на избор каде, кога и како да ги користат банкарските услуги на СБ - преку телефон, на банкомат, преку интернет или проверка на сметките на нивните мобилни телефони. Овие канали имаат константен раст во бројот на нови клиенти и бројот на извршени трансакции. Имено, во споредба со 2011 година, бројот на трансакции преку сите канали во 2012 година е скоро дуплиран со голем потенцијал за понатамошна експлоатација. Придонесот на алтернативните канали за подобра ефикасност и задоволство на клиентите потрвди дека применетата стратегија е во согласност со пазарните услови и ја обрзбедува за СБ потребната конкурентна предност да остане лидер на пазарот во иновативни банкарски услуги.

Корпоративно банкарство

Без оглед на продолжената несигурност во светската економија и нејзините влијанија на домашните пазари, СБ се фокусира на потребата на своите клиенти за постигнување на нивниот потенцијал за раст преку обезбедување на целосен комплет на корпоративни банкарски производи и услуги вклучувајќи разни видови на кредити, активности за финансирање на трговијата итн.

Во текот на 2012 година, областа на корпоративно банкрство најде на посебен предизвик бидејќи најголем број од клиентите правни лица мораа да се соочат со тешкотии како резултат на влијанието врз домашната економија од светската рецесија кои главно произлегоа од должничката криза и нестабилните економски услови во Еврозоната. За Банката ова значеше фокусирање на признавање на потенцијални инвестиции, преку воведување на инструменти за управување со ризикот и барање оптимални решенија за клиентите и давање помош за да ги реализираат нивните цели за надминување на тешките пазарни услови.

Корпоративното банкарско работење на СБ обезбедува за клиентите широк асортиман на корпоративни кредитни пласмани, стратешки совети и вклучува поддршка за финансирање на трговијата која им е потребна за успех во секаков вид на економско опкружување. Силата на моделот фокусиран на клиентите осигурува дека СБ е способна да се фокусира на клиентите кога им е највеќе потребна. Како резултат на перманентно усовршување на моделот за фокусирање на клиентите во оние области каде што постојат реални можности за давање предност за клиентите, СБ ги прошири своите услуги во активностите на плаќање, сметките за исплата на плати итн.

Исто така, СБ постојано промовира нови банкарски производи за финансирање на трговијата дизајнирани на начин за да го помогнат растот на извозно ориентираните компании. Во тој поглед, Банката е членка на програмите водени од Меѓународната Финансиска Корпорација (ИФЦ) и Европската Банка за Обнова и Развој (ЕБРД) кои имаат за цел да ја олеснат надворешно трговската размена.

Силно поддржано од разновидни интегрирани решенија кои обезбедуваат експертиза од целата Групација, корпоративното банкарско работење на СБ продолжи со пристапот на прудентно кредитирање. До крајот на 2012 година, кредитниот портфолио во корпоративниот

сегмент изнесуваше вкупно ЕУР 338,9 милиони. Покрај сето тоа, во година со намалена кредитна активност и негативни перцепции на ризици, СБ беше активно усмерена кон одржување на квалитетот на активата преку понатамошно подобрување на процесите на кредитни анализи, следење и наплата.

Износот на средства одобрени за кредитирање на правни лица се покачи за корпоративното портфолио. Во текот на 2012 година, СБ продолжи да обезбедува активна поддршка за малите и средни компании со зголемување на кредитните активности на вкупен износ од ЕУР 162,4 милиони, со што остана еден од главните играчи на пазарот за кредитирање на мали и средни компании. Иако најголем дел од компаниите беа фокусирани на обезбедување ликвидност и штедење во сите области, СБ ги одржа и продлабочи постоечките деловни односи со многу важниот сегмент на кредитоспособни големи претпријатија. Личниот пристап на вработените на СБ и широкиот избор на расположиви услуги се покажаа како главни двигателни на конкурентната предност на СБ во работењето со големите корпоративни клиенти. Како резултат на тоа, кредитните активности на Банката кои се однесуваат на големи компании го достигнаа нивото од ЕУР 176,5 милиони до крајот на 2012 година.

Вкупно, во текот на 2012 година, СБ одобри повеќе од 5.306 кредити на правни лица, а вкупниот износ на новоодобрени кредити достигна ЕУР 247,8 милиони, надминувајќи го износот од 2011 година за 6,5%. Покрај редовната кредитна активност, во 2012 година во областа на финансирањето на трговијата СБ издаде односно отвори 1.707 гаранции и акредитиви. Вкупниот обем на нови издадени инструменти за финансирање на трговијата во 2012 година достига износ од ЕУР 125,5 милиони.

Управување со ризици

Имајќи ги во вид континуираните предизвици на макроекономското опкружување и постојаниот стремеж на менаџментот за сигурен раст, СБ одржа солидно, ефикасно и проактивно управување со ризиците со цел да се постигне оптимален баланс на ризик и приход. За да ги исполни предизвиците на нестабилното опкружување и променливата регулаторна рамка, СБ настојува постојано да ја зајакне функцијата на ризици која е независна но во тесна интеракција со службите за директен контакт со клиенти за да осигура свесност, култура и соодветен тек на информации во однос на ризиците. Рамката за управување со ризици редовно се ревидира и корегира во согласност со целокупната толеранција и профил на ризици на Банката и Групацијата, внатрешните и надворешните норми и најдобрите банкарски практики.

Моделот за управување со ризици на Банката вклучува три линии на заштита кои се состојат од:

- Службите за преземање ризик (деловни линии) на првото ниво, одговорни за оценување и минимизирање на ризиците за дадено ниво на приход;
- Функцијата за управување со ризици, на второто ниво, која го утврдува, следи, контролира, квантификува ризикот, обезбедува соодветни алатки и методологии, координација и помош; доставува извештаи до соодветни нивоа и предлага мерки за негово убалжување; и
- Внатрешната ревизија која обезбедува функција на независна контрола.

Организациската структура за управување со ризици на Банката обезбедува постоење на јасни линии на одговорност, ефикасна поделба на должности и спречување на конфликт на интереси на сите нивоа. Одборот за управување со ризици, чии членови ги

именува Надзорниот одбор, се состанува со динамика еднаш неделно со цел да ги разгледа движењата на пазарот и да го оцени нивото на различни ризици кои ги презема Банката како и да обазбеди насоки за управување со ризиците и изготвување на профил на ризиците.

Главната цел на функцијата на управување со ризици на СБ е да го ограничи влијанието на можните неповолни настани како врз нејзиниот капитал така и врз нејзините финансиски резултати. Управувањето со ризици служи за следните цели:

- Заштита на угледот на Банката како водечка и ценета финансиска институција која се стреми кон високи етички стандарди и корпоративно управување;
- Транспарентност на ризиците: поддржување на процесите на одлучување на ниво на Банката со обезбедување на потребна перспектива во однос на ризиците;
- Одговорност на менаџментот: деловните единици на СБ се поединечно одговорни за нивните резултати како и за ризиците поврзани со нивното работење. Функцијата на управување со ризиците придонесува за подобрување на користењето и распределбата на капиталот и зголемување на ризично прилагодениот поврат на капитал на ниво на Банката со инкорпорирање на ризикот во мерките за деловни перформанси;
- Усогласување на работењето на Банката со прописите од банкарско работење: Осигурување конзистентност со најдобрите практики и усогласенот со регулаторните, квантитативните и квалитативните услови на ниво на Банката а исто така и на ниво на Групацијата.

Управување со кредитен ризик

Ефективното управување со кредитниот ризик е изграден

процес за оценување, мерење, следење и управување со ризикот на конзистентна основа. Тоа бара внимателно разгледување на предложените одобрувања на кредити, утврдување на специфични лимити, следење во периодот на траење на изложеноста, активно користење на инструментите за олеснување на кредитите и дисциплиниран пристап кон утврдувањето на влошувањето на кредитите.

Изложеноста на СБ на кредитен ризик потекнува главно од одобрените билансни и вонбилансни банкарски производи на правни и физички лица.

Процесот на оценка на ризиците на кредитокорисниците правни и физички лица е стандардизиран и олеснет со користење на интерни системи за оценка на ризик и статистички модели за бодирање кои редовно се потврдуваат. Примената на овие средства за управување со ризиците врз основа на различни квантитативни и квалитативни внесови и анализа на податоци придонесе за систематизација на процесот на утврдување на ризици и раст со контролиран ризик на одредени под-портфолија.

Се користи сеопфатна и конзистентна матрица за одобрување на кредити врз основа на кредитните изложености и видот на комитенти.

Освен тоа, Банката утврди поригорозно следење на кредитната способност на корпоративните клиенти со почеста ревизија на одобрените кредитни пласмани поддржано со Системот за рано предупредување кој утврдува ранопредупредувачки сигнали за влошување на кредитната способност на клиентите со цел за изготвување на планови за превземање на потребни активности.

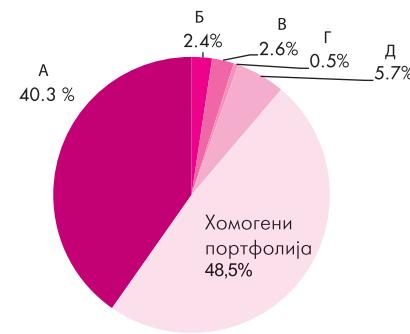
Согласно најдобрите меѓународни практики и следејќи ги подобрените методологија и процес за утврдување на влошувањето на кредитите, Банката обезбеди адекватно ниво на резервации за потенцијални загуби по кредити.

Стопанска банка АД - Скопје редовно ја ажурира рамката за управување со кредитен ризик во смисла на процесот на навремено идентификување, следење, мерење, контрола и известување во врска со кредитниот ризик.

Квалитет на кредитното портфолио

Во текот на 2012 година, Банката го задржа својот прудентен приод кон кредитниот ризик и одржа разноврсно портфолио за компаниите и населението следејќи ја најсигурната патека на солидно кредитно портфолио и покрај нестабилните макроекономски услови и променливата финансиска позиција

Кредитно портфолио на СБ според категорија на ризик
Декември 2012

на стопанските субјекти. Моделот за ефикасно управување со ризици на Банката врз основа на најдоброто меѓудародно искуство и практиките на НБГ, исто така почитувајќи ги локалните специфики се одрази во коефициентот на нефункционални кредити кој е за близу 200 основни поени понизок од нивото на целокупниот банкарски сектор. Освен тоа, соодветната политика на резервирање осигурува покриеност со резервации од 95,8%.

Во согласност со методологијата на НБРМ, секоја изложеност на кредитен ризик се класифицира во

една од петте категории на ризик (А, Б, В, Г и Д) или во хомогени групи за редовните изложености кои може да се групираат врз основа на слични карактеристики во однос на ризик. Банката задржа 91% од клиентите во рамки на нискоризичните категории, односно во хомогено портфолио, А и Б категории на кредитен ризик, додека високоризичниот долг класифициран во категориите Г и Д сочинува само 6% од кредитното портфолио на Банката.

Ризици од концентрација

Кредитното портфолио на СБ останува широко дисперзирано по различни видови на кредитокорисници, категории на средства и број на дејности, на тој начин спречувајќи прекумерни ризици од концентрација. Утврдени се лимити со кои се контролира изложеноста на Банката кон различни видови на кредитокорисници, индустриски сектори, видови на заложни права и истите се прегледуваат најмалку на годишно ниво како дел од политиките и процедурите за кредитен ризик. Лимитите на изложеност на кредитен ризик се следат на редовна основа и сите заклучоци се поддржуваат со адекватни активности.

Кредитно портфолио на СБ според вид на кредити 2012

Кредитно портфолио на СБ според тип на клиенти 2012

Управување со ликвидносниот ризик

Со цел да осигура адекватна ликвидност во економски услови полни со предизвици во текот на 2012 година, СБ го вршеше управувањето со ликвидноста со заштита и зголемување на стабилноста, флексибилноста и различноста при пласирањето на средства.

Ликвидносниот профил на СБ ја одразува нејзината стратегија, толеранција на ризици, деловни активности, пазарите и целокупното оперативно опкружување. Политиката за ликвидност е изготвена да обезбеди дека финансирањето се става на располагање за да ги задоволи сите обврски кога тие достасуваат без предизвикување на неприфатливи загуби. Ова се постигнува со прудентна стратегија за управување со активата/пасивата со цел за одржување на структура на финансирање со стабилни депозити и од друга страна високоликвидни средства вклучувајќи парични средства и средства кои лесно можат да се впаричат што сочинуваат значаен дел од активата на СБ. Банката управува со ликвидносниот ризик преку интерен систем за следење и управување со ликвидноста на дневна основа, одржување на доволен износ на парични средства во поглед на рочната и валутната структура на средствата и обврските, месечна гап анализа на приливите и одливите, одржување на ниско ризично портфолио на средства за задоволување на тековните обврски и работи на меѓубанкарскиот пазар.

Банката смета дека управувањето со ликвидносниот ризик е од суштинско значење за да ја зачува довербата на депонентите и договорните страни и да им овозможи на клучните организациски единици да продолжат да генерираат приходи дури и под неповолни околности. Рамката за управување со ликвидносниот ризик вклучува:

- Оперативни стандарди во врска со ликвидносниот ризик на СБ, вклучувајќи соодветни политики, процедури и ресурси за контролирање и ограничување на ликвидносниот ризик
- Одржување на залихи на ликвидни средства соодветни за профилот на готовински текови на СБ кои може лесно да се впаричат без да се предизвикаат непредвидени капитални загуби
- Мерење, контрола и тестирање на сценарио на барања за финансирање, како и пристап до извори на финансирање
- Менаџмент информативен систем како и други системи кои го идентификуваат, мерат, следат и контролираат ликвидносниот ризик
- Планови за непредвидени случаи на СБ за справување со нарушувања на ликвидноста преку способноста за финансирање на дел или на сите активности навремено и по разумен трошок
- Следење на лимити и коефициенти на ликвидносен ризик земајќи во предвид толеранција и профил на ризик на СБ, како и регулаторни барања за минимално ниво на ликвидност.

Ризик од промена на каматни стапки

На крајот од 2012 година, изложеноста на ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности (РПКСПБА) односно коефициентот на вкупната нето пондерирана позиција на задолжителен капитал покажа 0,57%, што е прилично под пропишаниот максимум од 20%.

Банката е изложена на ефектите од промената на каматните стапки на пазарот релевантни за нејзините финансиски позиции и парични текови. Имајќи го во вид релативно малиот дел на каматоносните средства на Банката распределени во портфолиото на тргувanje на Банката кој се состои главно на државни хартии од вредност, оценката на ризик од промена на каматни стапки се врши преку следење на изложености кои произлегуваат од портфолиото на банкарски активности. Банката има воспоставено рамка за управување со овој ризик со цел да го минимизира ефектот од неповолните промени на идните каматни стапки и да осигура навремена идентификација, мерење, следење и ублажување на изложеностите на ризик од промена на каматните стапки. Рамката ги опфаќа факторите на ризици и нивна оценка, методологии за мерење, методологија за стрес тестирање, метрика и лимити за РПКСПБА со цел да се осигура дека овој ризик соодветно се мери, следи и контролира. Освен тоа, Банката утврди соодветни лимити и користење на техники за мерење на изложеноста на Банката на ризик од неповолно движење на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности.

Управување со девизен ризик

Системот за идентификација, мерење, следење и контрола на ризикот од промена на валутите или девизниот ризик ги опфаќа сите активности и трансакции на Банката кои вклучуваат билансни и вонбилансни позиции евидентирани во странски валути и во денари со девизна клаузула. Структурата на билансот на состојба на СБ содржи актива и пасива во различни валути, но главно во денари и евра.

СБ управува со девизниот ризик преку управување и следење на отворената девизна позиција на дневна основа, на тој начин осигурувајќи усогласеност со регулаторните и внатрешните лимити на изложеност за главните валути на поединечно, како и на збирно ниво.

Управување со оперативен ризик

Во 2012 година СБ успешно го заврши петтиот циклус на процесот за контрола на ризикот и самооценување (ПКРСО) и изврши понатамошно унапредување на процесот на прибирање податоци за загуби. Ефективното управување со оперативниот ризик (УОР) во СБ се врши со помош на софтверско решение на групацијата за управување со оперативниот ризик (АлгоОпВар). Овој софтвер овозможува ефикасно управување со оперативниот ризик (ОР), подобра прегледност на изложеноста на Банката на оперативен ризик, висок квалитет на процесот на следење и евидентирање на остварените загуби како и ефективно иницирање и следење на плановите за активности.

За време на годишниот ПКРСО, спроведен во 2012 година, кореспондентите за ОР ги ревидираа внатрешните процеси на Банката и придржните можни настани на загуби, ги евидентираа загубите со цел да се ублажи изложеноста на Банката на овој ризик. Секторот за управување со ризици го контролираше овој процес со што се овозможи подобар увид при идентификување на причината и влијанието на одреден можен или остварен случај на загуба, при што се гарантира дека рамката за УОР е ефективна, соодветна и имплементирана со интегритет.

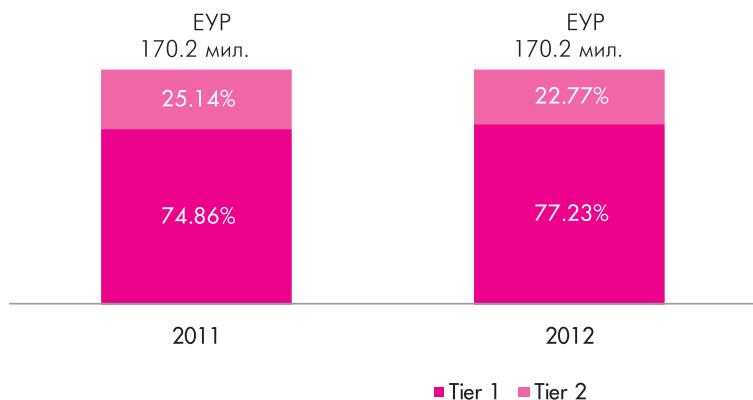
Рамката на управување со оперативниот ризик на СБ се базира врз Стратегијата за ОР и Политиката и методологијата за ОР, кои се документи чија адекватност се ревидира најмалку еднаш годишно. Овие документи ги обезбедуваат потребните алатки за да се испита квантитативниот и квалитативниот аспект на оперативниот ризик. Врз база на овие алатки, првенствено преку: процесот за контрола на ризикот и самооценување, собирањето податоци за загуби, клучните индикатори за ризик и плановите

на активности, Банката ги идентификува и ги мери можните настани на загуби, континуирано ги следи загубите од оперативен ризик, и презема корективни мерки со цел да се ублажат или избегнат негативните ефекти врз финансискиот резултат и капиталот.

Адекватност на капиталот

СБ останува на водечката позиција според големината на капиталот со што се обезбедуваат можности за понатамошен развој на своето работење.

Сопствени средства

Во 2012 година, од страна на НБРМ беше воведена нова методологија за пресметка на адекватноста на капиталот, во насока на приближување на стандардите на Basel II. СБ навремено ги спроведе најновите регуляторни барања кои се базираат на стандардизираниот пристап за кредитниот ризик и обврската за обезбедување на капитал за покривање на оперативниот ризик.

Сопствените средства (регуляторниот капитал) на СБ заклучно со 31.12.2012 година изнесуваше 170,2 милиони ЕУР, од кои 131,4 милиони ЕУР се однесуваат на основниот капитал (Tier 1) и 38,8 милиони ЕУР на дополнителниот капитал (Tier 2). Иако не постои значајна промена во нивото на регуляторниот капитал, сепак може да се забележи подобрена квалитативна структура на капиталот преку зголемувањето на Tier 1.

Адекватност на капиталот на СБ од 19,43% на 31.12.2012 година е значително над нивото од претходната година, и далеку над регулаторно пропишаниот минимум од 8%, како и интерниот лимит од 12%.

Согласно рамката за Процесот на утврдување на интерниот капитал (ПИК), врз основа на која СБ го пресметува интерно потребниот капитал, се покажа дека нивото и квалитетот на капиталот е доволен да се покријат сите материјални ризици на кои е изложена. Освен тоа, се проценува дека идентификуваниот вишок на капитал е повеќе од доволен за да ги покрие сите други ризици кои не може соодветно да бидат квантфицирани, но на кои Банката е изложена во своите редовни деловни активности.

Стрес тест

Применетите стрес тестови се составен дел од рамката за управување со ризици со што се обезбедуваат проценки за големината на финансиските загуби и за нивното влијание врз адекватноста на капиталот. Во текот на 2012 година, Банката изврши различни стрес тестирања за да ја анализира чувствителноста на Банката на претходно утврдени екстремни но веродостојни шокови. Стрес тестовите вклучуваја ефекти од различни сценарија во врска со кредитниот ризик, ризикот од промена на каматната стапка во портфолиото на банкарски активности, ликвидносниот ризик, девизниот ризик, оперативниот ризик, како и сценарија кои опфаќаат нивна комбинација.

Во согласност со глобалните случаувања и најдобрите методологии за стрес тест од праксата, СБ има развиено економетрички модел кој ги поврзува макроекономските трендови со очекуваните загуби на Банката, и, следствено на тоа, го утврдува нивното влијание врз на адекватност на капиталот на Банката. Историските податоци за трендовите на нефункционалните кредити на Банката се

се мапирани во однос на макроекономските движења во гореспоменатиот модел, што овозможува Банката да ги проектира идните очекувани загуби и капитални потреби на база на различни макроекономски очекувања. Стрес тест сценаријата беа утврдени преку пристап поттикнат од настан и пристап поттикнат од портфолио. Пристапот поттикнат од настан, кој е пристап од горе надолу, има за цел да го определи настанот кој може значително да влијае врз економските и пазарните променливи и следствено на тоа, се оценува влијанието врз соодветните параметри на ризик. Од друга страна, пристапот поттикнат од портфолиото, е пристап од долу нагоре и работи наназад, т.е. се идентификува чувствителноста на портфолиото/портфолијата кои се предмет на разгледување во однос на параметрите на ризик, а потоа се формулираат настани кои може да влијаат врз овие параметри.

Резултатите од стрес тестовите укажуваат на отпорност на Банката дури и под многу пессимистички претпоставки. Таквата отпорност главно се должи на прудентното управување со ризиците, цврстата капитална основа, како и високоликвидната позиција на Банката.

Активности на усогласеноста со прописите, спречување на перење пари и борба против финансирање на тероризмот

Во текот на 2012 година, активностите за имплементација на новините во домашната и меѓународната регулатива поврзани со банкарското работење беа темелно и континуирано следени и соодветно реализирани во Стопанска банка АД Ѓ Скопје (СБ). Освен тоа, Дирекцијата за контрола на усогласеноста на работењето со прописите во СБ адекватно спроведе дополнителни активности и презеде релевантни мерки за да се усогласи со измените на прописите поврзани со банкарското работење преку:

- ❑ постојана имплементација на ефикасен систем за контрола на активностите на СБ што се во согласност со важечката домашна и меѓународна регулатива;
- ❑ воспоставување на ефикасни интерни процедури и организациски структури за идентификување и управување со можните ризици поврзани со усогласеноста на СБ со важечките прописи;
- ❑ континуирана соработка со релевантните надворешни институции во согласност со Законот за банки;
- ❑ редовно, најмалку на месечно и квартално ниво, доставување на извештаи до Управниот одбор и Надзорниот одбор;
- ❑ активно учество во работењето на Одборот за СПП и контрола на усогласеноста, како и во Одборот за правни прашања организиран во рамките на Здружението на банкарство при Стопанската комора;
- ❑ осигурување на добрата репутација и кредитibilitетот на СБ пред НБГ Групацијата, своите акционери, клиенти, инвеститори, регулаторни и супервизорски органи и други надлежни институции;
- ❑ развивање на Култура за усогласеност со прописите кај вработените на СБ како модел на корпоративно однесување и основа за зајакнување на корпоративниот идентитет, итн.

Имајќи ги предвид активностите за спречување на перењето пари (СПП) и борбата против финансирање на тероризмот (БФТ), во текот на 2012 година, дел од СПП и БФТ ИТ платформата како и системот Мантас беа дополнително надградени и нивните функционалности беа соодветно подобрени.

Во согласност со Годишниот план за контрола на усогласеноста на работењето со прописите и спречување на перењето пари за 2012 година, следниве поважни проекти и активности се реализираа:

- ❑ Имплементација на Моодле платформата за електронско учење на ниво на Банката, којшто нуди многу можности за воведување и спроведување на редовни онлајн обуки за вработените поврзани со прашања од областа на контролата на усогласеноста и СПП/БФТ преку употреба на тестови/прашалници/квизови за проверка на знаењето на вработените, како и генерирање на разни типови на статистички извештаи. Оваа платформа исто така се користи за дистрибуција на разни информации и проекти за сите вработени во Банката што се поврзани со овие прашања;
- ❑ Вработените од Дирекцијата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите продолжија со теренските и вонтеренските контроли во врска со имплементацијата на прописите од областа на контролата на усогласеноста и СПП/БФТ врз секторите, дирекциите, филијалите и експозитурите;
- ❑ Усвојување и ажурирање на низа интерни акти (Политики и Процедури) поврзани со активностите за контролана усогласеноста и СПП/БФТ;
- ❑ Обуки за вработените од областа на контрола на усогласеноста и СПП/БФТ.

ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНО
УПРАВУВАЊЕ за 2012 година

Во согласност со регулативата на НБРМ во врска со Извештајот за корпоративно управување, акционерите на Стопанска Банка АД, Скопје се известуваат за следното:

1. Органи на Банката

1.1. Надзорен одбор

Статутот на Стопанска банка АД - Скопје (СБ) предвидува дека Надзорниот одбор се состои од 8 членови, од кои 2 независни. Мандатот на членовите се одредува за период од четири години од денот кога членови добиваат одобрение за нивното именување од страна на Гувернерот на НБРМ. Од 31 декември 2012 година членови на Надзорниот одбор се следните:

- Константинос Братос, **Претседател на Надзорниот одбор на СБ**, Директор на Секторот за меѓународни активности на Националната банка на Грција С.А. Атина (назначен за претседател на 159-та седница на Надзорниот одбор одржана на 18 декември 2012 година);⁸
- Панајотис Карандреас, **Заменик-претседател на Надзорниот одбор на СБ**, Раководител на Оддел "Б" во Секторот за меѓународни активности на Националната банка на Грција С.А. Атина (назначен за заменик-претседател на 159-та седница на Надзорниот одбор одржана на 18 декември 2012 година);
- Димитриос Франгетис, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Генерален директор за кредитирање на Националната банка на Грција С.А. Атина;
- Анастасиос Лизос, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Раководител на Оддел "А" во Секторот за меѓународни активности на Националната банка на Грција С.А. Атина; ⁹

- Спиридон Ставрос Маврогалос Фотис, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Помошник генерален директор, Набавки и административна поддршка на Групацијата на Националната банка на Грција С.А. Атина;¹⁰
- Димитра Гудуфа, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Извршен советник на Националната банка на Грција С.А. Атина;¹¹
- Владимир Кандикјан, **Независен член на Надзорниот одбор на СБ**, Професор, Правен факултет "Јустинијан Први" - Универзитет "Св. Кирил и Методиј" Скопје¹² и
- Благоја Наневски, **Независен член на Надзорниот одбор на СБ**, Професор на Факултетот за бизнис економија - Скопје.¹³

⁸Назначувањето на г-дин Константинос Братос, за член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од страна на Гувернерот на НБРМ на 15-ти ноември 2012 година.

⁹Повторното назначување на г-дин Анастасиос Лизос, за член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од страна на Гувернерот на НБРМ на 29 март 2012 година

¹⁰Назначувањето на г-дин Спиридон Ставрос Маврогалос Фотис , како член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од Гувернерот на НБРМ на 15 ноември 2012 година.

¹¹Назначувањето на г-ѓа Димитра Гудуфа, за член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од страна на Гувернерот на НБРМ на 24 октомври, 2012 година

¹²Повторното назначување на г-дин Владимир Кандикјан , за член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од страна на Гувернерот на НБРМ на 29 март 2012 година.

¹³Повторното назначување на г-дин благоја Наневски , за член на Надзорниот одбор на СБ беше одобрено од страна на Гувернерот на НБРМ на 29 март 2012 година.

Во текот на 2012 година, членовите Јоанис Кирјакопулос и Агис Леопулос поднесоа оставка на функцијата членови на Надзорниот одбор на СБ.

Како што е законски пропишано, членовите на Надзорниот одбор се именуваат од страна на Собранието на акционери. Соодветните квалификации за член на Надзорен одбор се:

- ❑ минимум високо образование;
- ❑ познавање на прописите од областа на банкарството и/или финансите;
- ❑ познавање на финансискиот сектор и опкружувањето во кое Банката работи;
- ❑ искуство кое придонесува за стабилно, сигурно и ефикасно управување и надзор на работењето на Банката.

Членот на Надзорниот одбор треба:

- ❑ да поседува чесност, компетентност, способност за независна оценка и силен личен интегритет;
- ❑ да ја разбира својата улога во корпоративното управување и ефикасно да ја исполнува својата улога на надзор;
- ❑ да го познава профилот на ризици на Банката;
- ❑ да ги познава прописите и да се грижи за воспоставување и одржување на професионални односи со НБРМ и со другите надлежни супервизорски и регулаторни институции;
- ❑ да покажува лојалност и грижа за Банката;
- ❑ да избегнува судир на интереси, или можен судир на интереси;
- ❑ да издвојува доволно време за да ги исполнува активно своите обврски;

- ❑ најмалку еднаш годишно да врши оценка на работењето на Управниот одбор на Банката, при што појдовна основа претставува деловната политика и плановите за работа на Банката;
- ❑ периодично да врши оценка на ефикасноста на сопственото работење, да ги утврдува слабостите во работењето на Надзорниот одбор и да предлага измени;
- ❑ да одржува редовни состаноци со Управниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Секторот за внатрешна ревизија на Банката;
- ❑ да дава предлози за добро корпоративно управување;
- ❑ да не учествува во секојдневното управување со Банката.

Соодветни критериуми за независност, покрај оние пропишани со закон, се следните:

- ❑ да не биде извршен или генерален директор на Банката или на поврзана компанија, и да не бил на таква позиција во изминатите три години; да не биде вработен во Банката или во поврзана компанија, и да не бил на таква позиција во изминатите три години;
- ❑ да не прима, или да не примил значителна дополнителна награда од Банката или од поврзана компанија освен надомест добиен како независен член;
- ❑ да не биде акционер што го поседува контролниот пакет акции или акционер со удел од над 5%, или директор или извршен директор на таков акционер;
- ❑ да нема, или да немал во текот на изминатата година, значаен деловен однос со Банката или со поврзана компанија, било директно или како

- партнёр, акционер, директор или виш службеник во тело што имало таков однос;
- да не биде, или да не бил во последните три години, содружник или вработен во сегашната или во поранешна надворешна ревизорска куќа на Банката или на поврзана компанија; да не бил дел од Одборот како неизвршен директор повеќе од седум мандати;
- да не е член на потесното семејство (роднина од прво ниво во вертикална или хоризонтална линија) на извршен или генерален директор или на лицата во ситуациите описаны погоре;
- исто така да нема никаква друга поврзаност со Банката и/или поврзаните компании кои може да се вмешаат во независната оценка при спроведувањето на нивните одговорности.

При назначувањето на членовите на Надзорниот одбор и другите тела на Банката, надлежните органи за номинирање имаат предвид, покрај законските услови, предложениот член да има соодветни квалификации, лични карактеристики, искуство и интегритет со што на најдобар можно начин би придонел кон успешно работењето на Надзорниот одбор и на другите соодветни тела.

Одговорности на Надзорниот одбор се следните:

- 1 Одобрува деловна политика и развоен план на СБ;
- 2 Именува и разрешува членови на Управниот одбор на СБ;
- 3 Именува и разрешува членови на Одборот за управување со ризици на СБ;
- 4 Одобрува финансиски план/Буџет на СБ;
- 5 Одобрува воспоставување и организација на системот на внатрешни контроли;

- 6 го организира Секторот за внатрешна ревизија и ги именува и разрешува вработените во овој Сектор;
- 7 Одобрува годишен план на Секторот за внатрешна ревизија;
- 8 Одобрува политика за сигурност на информативниот систем;
- 9 Одобрува политики за управување со ризици на СБ;
- 10 Одобрува планови и програми за работа и општи акти на СБ, освен актите што ги донесува Собранието на акционери;
- 11 Разгледува извештаи за работењето на Управниот одбор на СБ;
- 12 Разгледува извештаи на Одборот за управување со ризици на СБ;
- 13 Разгледува извештаи на Одборот за ревизија;
- 14 Разгледува извештаи на Директорот/Дирекцијата за контрола на усогласеноста на работењето на СБ со прописите;
- 15 Одобрува годишна сметка и финансиски извештаи на СБ;
- 16 Одобрува листа на нето должници на СБ;
- 17 Одобрува изложеност кон поединечно лице од над 10% од сопствените средства на СБ;
- 18 Одобрува трансакции со поврзани лица со СБ во износ од над 1.000.000,00 денари;
- 19 Одобрува стекнување на капитални удели и купување на хартии од вредност поголеми од 5% од сопствените средства на СБ, освен купување на хартии од вредност издадени од Народна банка на Република Македонија;

- 20 Одобрува предлог на Одборот за ревизија за назначување на друштво за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
- 21 Одобрува политики и процедури за вршење на внатрешна ревизија, врши надзор на соодветноста на процедурите и ефикасноста на работењето на Секторот за внатрешна ревизија и ги разгледува неговите извештаи;
- 22 Разгледува извештаи од супервизијата, други извештаи доставени од Народна банка, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага, односно презема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на СБ;
- 23 Одобрува годишен извештај за работењето на СБ и доставува мислење во писмена форма по истиот до Собранието на акционери на СБ;
- 24 Разгледува извештај од друштвото за ревизија и доставува мислење во писмена форма по истиот до Собранието на акционери на СБ;
- 25 Доставува мислење во писмена форма до Собранието на акционери на СБ по годишниот извештај на Секторот за внатрешна ревизија на СБ;
- 26 Одобрува Кодекс на етика на СБ и
- 27 Одобрува Правилник и процедури за работа на Одборот за ревизија.

Ниту еден член на Надзорниот одбор не пријавил никаков судир на интереси.

1.2. Одбор за ревизија

Одборот за ревизија на СБ се состои од пет члена кои ги именува, односно разрешува Собранието на акционери, каде што мнозинство се членови на Надзорниот одбор, а останатите се независни. Во текот на 2012 година со измените и дополнувањата на Статутот на СБ на седницата на СА одржана во декември 2012 година, мандатот беше утврден со траење од две години. Од 31 декември 2012, членови на Одборот за ревизија се:

- Антонио Вењанов, Претседател на Одборот за ревизија (назначен за претседател на 32-та седница на Одборот за ревизија, одржан на 17 декември, 2012 година);
- Панајотис Карапреас, Заменик претседател на Одборот за ревизија (назначен за претседател на 32-та седница на Одборот за ревизија, одржан на 17 декември, 2012 година);
- Анастасиос Лизос, член;
- Владимир Кандикјан, член; и
- Владимир Филиповски, член.

На својата 29-та седница одржана на 25.05.2012, Собранието ги назначи г-дин Анастасиос Лизос (член од Надзорниот одбор) и г-дин Владимир Филиповски (независен член) за нови членови на Одборот за ревизија на СБ и утврди престанок на мандатот на членовите на Одборот за ревизија на г-дин Јоанис Кирјакопулос и г-ѓа Зорица Божиновска - Лазаревска. Во согласност со Законот за банки, нивното именување стапи на сила по датумот кога назначенниот член на Надзорниот одбор добил соодветно одобрение за неговото назначување за член на Надзорниот одбор од Гувернерот на НБРМ.

Одговорности на Одборот за ревизија се следните:

¹⁴ Во февруари 2013 година, измените на Законот за банки стапија на сила со кои го измените прогат во однос на одобрување на трансакциите од страна на Надзорниот одбор за поврзани субјекти, и тоа од 1.000.000-3.000.000 денари. Следејќи ги овие измени на Законот, на следното годишно СА, ќе биде доставен предлог за измена на Статутот на СБ за да биде усогласен со новите измени на Законот за банки.

- 1 разгледување на финансиските извештаи на СБ и грижа за точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на СБ во согласност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди,
- 2 разгледување и оценување на системите за внатрешна контрола,
- 3 следење на работата и оценување на ефикасноста на Секторот за внатрешна ревизија,
- 4 следење на процесот на ревизија на СБ и оценување на работата на друштвото за ревизија,
- 5 донесување на сметководствени политики на СБ,
- 6 следење на усогласеноста на работењето на СБ со прописите кои се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи,
- 7 одржување состаноци со Управниот одбор, Секторот за внатрешна ревизија и друштвото за ревизија во врска со утврдени неусогласености со прописите и слабостите во работењето на банката,
- 8 разгледување на извештаите на Одборот за управување со ризици,
- 9 предлага друштво за ревизија, и
- 10 поднесување извештај до Надзорниот одбор на СБ за своето работење најмалку еднаш на три месеци

1.3. Управен одбор

Во согласност со Статутот на СБ, Управниот одбор на СБ се состои од четири члена кои ги именува и / или разрешува Надзорниот одбор, како што следува: Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор, Заменик генерален директор на корпоративно банкарство, Заменик генерален директор на банкарство на мало, финансиски и оперативни работи и Заменик генерален директор за ризици. Во текот на 2012 година, со измените и дополнувањата на Статутот на СБ на седницата на СА која се одржа во декември 2012 година, должината на мандатот беше утврден на две години. Заклучно со 31 декември 2012 година, членови на Управниот одбор беа:

- 1 Глигор Бишев, Генерален извршен директор и Претседател на Управниот одбор;
- 2 Тони Стојановски, Заменик генерален директор за ризици и член на Управниот одбор;
- 3 Диомидис Николетопулос, Заменик генерален директор за банкарство на мало финансиски и оперативни работи и член на Управниот;
- 4 Теодулос Скордис, Заменик генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор.

На состанокот на Надзорниот одбор одржан на 15 октомври, 2012 година Генералниот извршен директор / претседател на Управниот одбор беше повторно назначен на истата функција. Во првата половина на декември 2012 година, гувернерот на НБРМ го одобри повторното назначување на г-дин Глигор Бишев за Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор за уште еден мандат.

Членовите на Управниот одбор на СБ, во прилог на барањата утврдени со Законот за банки, ги имаат следните квалификации:

- 1 Универзитетска диплома,
- 2 Најмалку 6 години успешно работно искуство од областа на финансите или банкарството, или 3 години работно искуство како лице со посебни права и одговорности во банка со активности соодветни на оние на банката во која се именува,
- 3 Познавање на законите и другите прописи поврзани со банкарството.

Одговорностите на Управниот Одбор се следниве:

- 1 Управување со СБ,
- 2 Претставување на СБ,
- 3 Извршување на одлуките на Собранието на акционери и Надзорниот одбор на СБ, односно грижа за нивното спроведување,
- 4 Покренување иницијативи и давање предлози за унапредување на работењето на СБ,
- 5 Именување и разрешување на лицата со посебни права и одговорности, во согласност со одредбите од Законот за банки и Статутот на СБ,
- 6 Изготвување на деловна политика и развоен план на СБ,
- 7 Изготвување на финансиски план / буџет на СБ;
- 8 Составување на листа на нето должници,
- 9 Изготвување на Политика за сигурност на информативниот систем на СБ,
- 10 Изготвување на Годишен извештај за работењето на СБ и негово доставување до Надзорниот одбор,

- 11 Изготвување на Кодекс на етика на Банката, како и
- 12 Вршење на други активности во согласност со законот, Статутот и актите на СБ.

1.4. Одбор за управување со ризици

Одборот за управување со ризици на СБ се состои од 9 члена кои ги именува и / или разрешува Надзорниот одбор. Во текот на 2012 година, со измените и дополнувањата на Статутот на СБ на седницата на СА одржана во декември 2012 година, мандатот беше утврден на траење до две години. Со состојба на 31 декември 2012 година членови на Одборот за управување со ризици на СА се следните:

- 1 Глигор Бишев, Генерален извршен директор и Претседател на Управниот одбор;
- 2 Тони Стојановски, Заменик генерален директор за ризици и член на Управниот одбор;
- 3 Диомидис Николетопулос, Заменик генерален директор за банкарство на мало финансиски и оперативни работи и член на Управниот одбор;
- 4 Теодулос Скордис, Заменик генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор.
- 5 Владо Тренески - Директор на Секторот за корпоративно банкарство;
- 6 Мирјана Трајановска - Директор на Секторот за средства и ликвидност;
- 7 Мирко Аврамовски - Директор на Секторот за наплата;

- 8 _____ - Директор на Секторот за управување со ризици, и
- 9 Ристо Хаџи Мишев - Главен економист на СБ.

Членовите на Одборот за управување со ризици, во прилог на барањата утврдени со Законот за банки, треба да имаат најмалку три години искуство во областа на финансите или банкарството.

Одговорностите на ОУР се следниве:

- 1 Перманентно следење и оценување на степенот на ризичност на СБ, и идентификување на прифатливото ниво на изложеност на ризици со цел минимизирање на загубите како резултат на изложеноста на СБ на ризик,
- 2 Востоставување политики за управување со ризикот и следење на нивната имплементација,
- 3 Следење на прописите на НБРМ кои се однесуваат на управувањето со ризици и усогласеноста на СБ со овие прописи;
- 4 Оценување на системите за управување со ризиците на СБ,
- 5 Уврдување краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена СБ,
- 6 Анализирање на извештаите за изложеност на ризик на СБ подгответи од страна на службата за оценување на ризик на СБ и предлагање стратегии мерки и инструменти за заштита од ризици,
- 7 Следење на ефикасноста на функционирањето на системот за внатрешна контрола за управувањето со ризици,
- 8 Анализирање на ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на СБ,

- 9 Анализирање на ефектите од предложените стратегии за управување со ризиците, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици,
- 10 Го информира, најмалку еднаш месечно, Надзорниот одбор на СБ, а најмалку еднаш на секои три месеци, Одборот за ревизија на СБ, за промените во ризичните позиции на СБ, промените во стратегиите за управување со ризиците, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на СБ, како и преземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од истите, и
- 11 Разгледување на трансакциите на лицата поврзани со СБ на квартална основа, за што доставува извештај до Надзорниот одбор најдоцна до 15-ти во месецот кој следи по извештајниот период.

1.5. Други тела на СБ:

Други тела на СБ, утврдени со Статутот, се Кредитниот одбор на СБ со следните, структура и органи, на 31 декември, 2012 година:

- 1 Извршен корпоративен кредитен одбор (ИККО): се состои од 5 члена, и тоа:
  - 1 Глигор Бишев - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор на СБ,
  - 2 Константинос Восикас - Раководител на Меѓународниот Сектор за кредитирање на НБГ групацијата, член
  - 3 Тони Стојановски - Заменик генерален директор за ризици на СБ и член на Управниот одбор на СБ,
  - 4 Теодулос Скордис - Заменик генерален директор за корпоративно банкарство на СБ и член на Управен одбор на СБ,

- 5 Теодор Сайданис - раководител на одделение, Сектор за Меѓународни активности на НБГ Групацијата, член.

Членовите се избираат со неограничено траење на мандат.

ИККО одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект (правно или физичко лице) за финансирање во износ од ЕУР 3.000.001 до ЕУР 10.000.000. Сите финансирање што надминуваат износ од ЕУР 10.000.001 или 10% од сопствени средства на СБ ќе бидат одобрени од Надзорниот одбор на СБ. ИККО, исто така, одобрува реструктуирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други работи утврдени со одлуките на Надзорниот одбор на СБ. Состаноците се одржуваат преку телеконференција или писмена изјава кога е потребен кворум од сите нејзини членови, а одлуките се донесуваат едногласно;

2. Кредитен одбор (КО): се состои од 5 члена:

- 1 Глигор Бишев - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор на СБ, претседател
- 2 Тони Стојановски - Заменик генерален директор за ризици на СБ и член на Управниот одбор на СБ, член
- 3 Теодулос Скордис - Заменик генерален директор за корпоративно банкарство на СБ и член на Управен одбор на СБ, член

- 4 Владо Тренески - Директор на Секторот за корпоративно банкарство, член
- 5 Јоанис Тзимос, - Помошник директор во Секторот за меѓународно кредитирање на групацијата, член со овластување за донесување одлуки утврдени во согласност со важечките кредитни политики.

Членовите се избираат со неограничено траење на мандат.

КО, одлучува за кредитна изложеност спрема спрема поединечен субјект (правно или физичко лице) во износ од ЕУР 500,001 до ЕУР 3.000.000. КО, исто така, одобрува реструктуирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други работи утврдени со одлуките на Надзорниот одбор на СБ. Состаноците се одржуваат со телеконференција или писмена изјава кога е потребен кворум од сите нејзини членови, а одлуките се донесуваат едногласно;

3. Кредитен одбор за средни компании (КОСК): се состои од 4 члена, и тоа:

- 1 Тони Стојановски - Заменик генерален директор за ризици на СБ и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- 2 Теодулос Скордис - Заменик генерален директор за корпоративно банкарство на СБ и член на Управен одбор на СБ, член
- 3 Владо Тренески - Директор на Секторот за корпоративно банкарство, член
- 4 Гоце Вангеловски - Директор на Секторот за изготвување кредитни предлози на СБ, член

Членовите се избираат со неограничено траење на мандат.

КОСК одлучува за кредитна изложеност спрема поединечен субјект - правно лице од ЕУР 100,001 до ЕУР 500.000 и кон поединечен субјект - физичко лице, од ЕУР 100,001 до ЕУР 500,000; КОСК, исто така, одобрува реструктуирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други работи утврдени со одлуки на Надзорниот одбор на СБ. Седниците се одржуваат со телеконференција или писмена изјава кога е потребен кворум од сите нејзини членови, а одлуките се донесуваат едногласно;

4. Кредитен одбор за мали компании (КОМК): се состои од 4 члена, и тоа:

- 1 Диомидис Николетопулос, Заменик генерален директор за банкарство на мало, финансиски и оперативни работи и член на Управниот одбор, претседател
- 2 Татјана Калајчиева - Директот на Сектор за продажба и мрежа на филијали, член
- 3 Милица Чапаровска - Директор на Сектор за управување со производи, член
- 4 Дејан Стаматов - Директор за специфични прашања - Сектор за управување со ризици, член

Членовите се избираат со неограничено траење на мандат.

КОМК одлучува за кредитна изложеност спрема поединечен субјект - правно лице во износ до 100.000 евра. КОМК, исто така, одобрува реструктуирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други работи утврдени со одлуки на Надзорниот одбор на СБ. Седниците се одржуваат со телеконференција или писмена изјава кога е потребен кворум од сите нејзини членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлука на Надзорниот одбор;.

5. Кредитен одбор за население (КОН): се состои од 5 члена, и тоа:

- 1 Диомидис Николетопулос, Заменик генерален директор за банкарство на мало финансиски и оперативни работи и член на Управниот одбор, претседател
- 2 Милица Чапаровска - Директор на Сектор за управување со производи, член
- 3 Емилија Стојанова - Помошник директор на

Секторот за Кредитен ризик за банкарство на мало на СБ, член

- 4 Татјана Калајчиева - Директот на Сектор за продажба и мрежа на филијали, член
- 5 Виолета Затенко - Директор на Дирекцијата за изготвување кредитни предлози за банкарство на мало на СБ, член.

Членовите се избираат со неограничено траење на мандат.

КОН одлучува за кредитна изложеност спрема поединечен субјект - физичко лице во износ до 100.000 евра. КОН, исто така, одобрува реструктуирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други работи утврдени со одлуки на Надзорниот одбор на СБ. Седниците се одржуваат со телеконференција или писмена изјава кога е потребен кворум од сите нејзини членови, а одлуките се донесуваат едногласно;

Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлуки на Надзорниот одбор.

Кредитните одбори ја извршуваат својата функција во согласност со процедурите за работа на секоја од одборите.

Членовите на Кредитниот одбор се лица со посебни права и одговорности во СБ или други лица или вработените на СБ, кои се оценуваат како доволно запознаени и искусни во предметната кредитна областа.

2. Организациска поставеност

Заклучно со 31 декември 2012 година, Банката е организирана во 19 сектори, како што следува: Сектор за внатрешната ревизија, Сектор за средства и ликвидност, Сектор за човечки ресурси, Сектор за корпоративно банкарство, Сектор за изготвување кредитни предлози, Сектор за изнаоѓање излезни

решенија, Сектор за управување со производи Сектор за продажба и мрежа на филијали, Сектор за управување со ризици, Сектор за наплата, Сектор за кредитен ризик кај банкарство на мало, Сектор за правни работи, Сектор за информатичка технологија, Сектор за сметководство, Сектор за буџетирање и финансиско известување, Сектор за платен промет, Сектор за кредитно администрирање Сектор за административна поддршка, Сектор за деловни процеси и организација, како и независни служби директно одговорни на Управниот одбор кои извршуваат функции за усогласеност со регулативата и безбедност на информации. Мрежата на филијали на Стопанска Банка е организирана во вкупно 64 единици(филијали и експозитури). СБ нема подружници.

3. Акционерска структура

Заклучно со 31 декември 2012 година, почетниот капитал (основната главнина) се состои од 17.460.180 обични акции во номинална вредност од МКД 201,1 по акција и 227.444 приоритетни акции во номинална вредност од МКД 400,00 по акција, распределени на следниот начин: Националната банка на Грција С.А. - Атина со 94,6%, а 5,4% од вкупниот број на акциите на останатите акционери. Една обична акција носи право на еден глас во Собранието на акционери на СБ, а приоритетни акции не носат право на глас во Собранието на акционери. Најголем акционер на СБ - Националната банка на Грција претставена е со вкупно 6 члена кои заедно со другите два независни члена го сочинуваат Надзорниот одбор на СБ.

4. Кодексот за корпоративно управување

Кодексот за корпоративно управување е подготвен во согласност со Одлуката од НБРМ за најдобрите

принципи за корпоративното управување на банка и меѓународните практики. Собранието на акционери го усвои Кодексот на 20-тата седница одржана на 23 декември 2008 година и во согласност со наведената Одлука на НБРМ, последниот годишен преглед на истата беше разгледан на Собранието на акционери одржано на 25 мај 2012 година.

5. Политика за конфликт на интереси

Политиката за решавање на конфликти се утврдува во согласност со Законот за банки и Статутот на СБ и го предвидува следново: лицата со посебни права и одговорности даваат писмена изјава за постоење или непостоење на судир на нивен личен интерес со интересот на СБ, редовно на секои шест месеци. Личниот интерес, исто така, ги вклучува и интересите на лицата поврзани со нив, како што е дефинирано со Законот за банки. Судир меѓу личниот интерес и интересот на Банката постои кога финансиските или кој било друг вид на деловни или семејни интереси на лицата се засегнати со донесување на одлуки, склучување на договори или вршење на друга деловна активност. Под остварување на материјален, деловен и семеен интерес се подразбира остварување на парична или друг вид на корист, директно или индиректно, од страна на лицата. Лицата не смеат да присуствуваат при разгледувањето и донесувањето на одлуки, да склучуваат договори или да вршат други деловни активности доколку нивната објективност е доведена во прашање заради постоење на судир помеѓу нивниот личен интерес и интересот на СБ. Изјава за постоење на судир на интереси се дава пред одржување на состанокот за разгледување и донесување на одлуки, склучување на договори или вршење на друга деловна активност. Писмената изјава се поднесува до Надзорниот одбор и Управниот одбор на СБ, и во неа се наведува основот на судирот помеѓу личните и интересите на СБ. Ако лицето премолчи постоење на судир на интереси,

НБРМ и која било друга страна која има законски интерес може да бара поништување на правната материја до надлежниот суд во согласност со законот.

6. Политиката за наградување

Сите членови на Надзорниот одбор имаат право на надоместок за нивно учество на седниците на Надзорниот одбор. Износот на наведениот надоместок беше корегиран од 200 евра месечно на 400 евра месечно со Одлуката на Собранието на акционери за определување на надоместок на членовите на Надзорниот одбор на Стопанска банка АД - Скопје (АД бр 249/12.12.2012). Во согласност со Одлуката на Управниот одбор на НБГ донесена на седницата одржана на 28 септември 2006 година, сите службеници на НБГ С.А. Атина кои учествуваат во одбори на банките или компаниите во рамките на НБГ Групацијата, во овој случај од Грција, членови на Надзорниот одбор на СБ, не примија никаков надоместок за нивното учество како членови на Надзорен одбор.

Во 2012 година, беше исплатен вкупен бруто износ од МКД 248.491.373 на вкупно 238 лица со посебни права и одговорности, вклучувајќи ги и членовите на Управниот одбор како пакет исплата на надоместок (плата во износ од МКД 244.141.991 и награди во износ од МКД 4.349.382).

На крајот на 2012 година вкупната кредитна изложеност на лицата со посебни права и одговорности и на лицата поврзани со нив изнесува МКД 307.914.420.

Коресподентско банкарство

Низ своето долгогодишно работење, СБ настојува да ја одржи широко распространетата мрежа на коресподентски банки, на тој начин обезбедувајќи ја својата добра репутација и позиција во меѓународната банкарска заедница. Со постојната мрежа од 686

странски коресподентски банки и 31 ностро сметки кај 27 првокласни странски банки и 34 лоро сметки кај 7 банки, СБ обезбедува брзи, ефикасни, висококвалитетни и поевтини услуги за своите комитенти во меѓународното банкарско работење.

COMMONWEALTH BANK OF AUSTRALIA, SYDNEY ...
NATIONAL AUSTRALIA BANK LTD, MELBOURNE ...
UNICREDIT BANK AUSTRIA AG, VIENNA ...
BAWAG PSK BANK für arbeit und wirtschaft und (sterreichische postsparkasse aktiengesellschaft - (BAWAG PSK), VIENNA ...
ING BELGIUM NV/SA , BRUSSELS ...
UNITED BULGARIAN BANK, SOFIA ...
THE BANK OF MONTREAL, MONTREAL ...
CANADIAN IMPERIAL BANK OF COMMERCE, TORONTO ...
DANSKE BANK A/S, COPENHAGEN ...
BNP PARIBAS S.A., PARIS...
DEUTSCHE BANK AG, FRANKFURT/MAIN ...
<http://www.bankersalmanac.com/private/mbkhof.aspx>
DEUTSCHE BUNDES BANK, FRANKFURT/MAIN ...
COMMERZBANK AG, FRANKFURT/MAIN ...
<http://www.bankersalmanac.com/private/mbkhof.aspx>
UNICREDIT BANK AG, MUENCHEN ...
NATIONAL BANK OF GREECE S.A., ATHENS ...
INTESA SANPAOLO S.P.A, MILANO ...
BANCA NAZIONALE DEL LAVORO S.P.A., ROMA ...
THE BANK OF TOKYO-MITSUBISHI UFJ LTD., TOKYO ...
<http://www.bankersalmanac.com/private/mbkhof.aspx>
THE ROYAL BANK OF SCOTLAND NV, AMSTERDAM ...
DNB NOR BANK ASA, OSLO ...
SVENSKA HANDELSBANKEN AB, STOCKHOLM ...
UBS AG, ZURICH ...
CREDIT SUISSE, ZURICH ...
BARCLAYS BANK PLC, LONDON ...
CITIBANK NA, NEW YORK ...
JP MORGAN CHASE BANK NATIONAL ASSOCIATION, NEW YORK ...
DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS, NEW YORK .

Мрежа на филијали и контакти

ЦЕНТРАЛА СКОПЈЕ

11 Октомври 7, 1000 Скопје

П фах 582 тел. +382 02 3295-295

Факс +389 02 3114-503

Телекс +51 226 sbankmb

Cable STOPBANKA; SWIFT CODE STOB MK 2X

REUTERS DIALING CODE SBRM

REUTERS MONITOR PAGE SBMA

E-mail: sbank@stb.com.mk

<http://www.stb.com.mk>

ФИЛИЈАЛИ НА СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ

Филијали во Скопје

Автокоманда

Јани Лукровски бр. 5, 1000
Скопје
Тел. 02/3171-366
Фах 02/3171-476

Аеродром

Јане Сандански блок 3,
ламела 6, 1000 Скопје
Тел. 02/2465-053
Фах 02/2465-062

Алуминка

Партизанска бр. 706, 1000
Скопје
Тел. 02/3074-338
Фах 02/3061-720

Битпазар

Крсте Мисирков бр. 61а,
1000 Скопје
Тел. 02/3231-128
Фах 02/3231-134

Буњаковец

Партизански одреди бр. 17
лок. 25, 1000 Скопје
Тел. 02/3225-865
Фах 02/3233-391

Бутел

Александар Јурдаревски бб,
1000 Скопје
Тел. 02/2658-102
Фах 02/2658-101

Веропулос

Т. Гологанов бр. 76, 1000
Скопје
Тел. 02/3070-316
Фах 02/3074-978

Веро центер

Бул. Кочо Рацин и
Бул. Кузман Јосифовски Питу,
1000 Скопје
Тел. 02/3222-289
Фах 02/3222-284

Визбегово

Качанички Пат бб, 1000
Скопје
Тел. 02/2655-544
Фах 02/2655-543

Ѓорче Петров

Ѓорче Петров бр. 54, 1000
Скопје
Тел. 02/2051-066
Фах 02/2051-056

Драчево

Ратко Митрович бр. 95,
1000 Скопје
Тел. 02/2792-123
Фах 02/2792-136

Илинден

Улица 2 бр. 4, 1000 Скопје
Тел. 02/2573-661
Фах 02/2573-663

Јане Сандански

Јане Сандански бр. 24,
1000 Скопје
Тел. 02/3166-575
Фах 02/2452-311

Капиштец

Народен фронт, ТЦ Беверли
Хилс, парцела 82, дел 7,
зграда 1, влез 1, 1000 Скопје
Тел. 02/3221-923
Фах 02/3221-924

Карпош 4

Партизански одреди бр.
125, 1000 Скопје
Тел. 02/3064-202
Фах 02/3064-204

Кисела Вода

Сава Ковачевич бр. 14,
зграда 1, влез 1 1000 Скопје
Тел. 02/2770-370
Фах 02/2770-355

Клиники

Водњанска бр. 20, 1000 Скопје
Тел. 02/3223-047
Фах 02/3223-047

Мајка Тереза

Македонија бр. 16, 1000
Скопје
Тел. 02/3238-821
Фах 02/3215-074

Макпетрол

М. Хаџивасилев бр. 4, 1000
Скопје
Тел. 02/3112-904
Фах 02/3213-141

Мачари

Благоја Стевковски бб -
плаце Село, 1000 Скопје
Тел. 02/2535-620
Фах 02/2535-618

Младина

11 Октомври бр. 7, 1000
Скопје
Тел. 02/3295-136
Фах 02/3295-251

Ново Лисиче

Видое Смилевски- Бато бр
55/1, 1000 Скопје
Тел. 02/2435-752
Фах 02/2435-734

Порта Влае

Ѓ. Петров бр. 1 згр. Б1 влез
1 локал 12, 1000 Скопје
Тел. 02/2040-632
Фах 02/2045-681

Топанско Поле

Тр. Цент В. Главинов бб,
1000 Скопје
Тел. 02/2613-995
Фах 02/2614-018

Трговски центар - приземје

11 Октомври бр. 7, 1000
Скопје
Тел. 02/3295-331
Фах 02/3295-426

Црниче

Огнен Прица бб, 1000 Скопје
Тел. 02/3224-085
Фах 02/3224-078

Чаир

Христијан Тодоровски Карпош
бр. 5, 1000 Скопје
Тел. 02/2614-405
Фах 02/2614-403

Ченто

Јужноморавска Бригада бб,
1000 Скопје
Тел. 02/2521-851
Фах 02/2521-852

Други филијали**Берово**

М. Тито бб, 2330 Берово
Тел. 033/471-159
Фах 033/471-240

Пехчево

Борис Кидрич бб, 2326
Пехчево
Тел. 033/441-116
Фах 033/441-116

Гевгелија

Плоштад Слобода бб, 1480
Гевгелија
Тел. 034/210-015
Фах 034/211-863

Богданци

М. Тито бр. 85, 1484
Богданци
Тел. 034/221-118
Фах 034/ 221-118

Гостивар

Илинденска 23, 1230
Гостивар
Тел. 042/215-404
Фах 042/213-172

Гостивар

Браќа Гиновски бб, 1230 -
Гостивар
Тел. 042/213-050
Фах 042/218-051

Дебар

Вељко Влахович 146, 1250 -
Дебар
Тел. 046/831-148
Фах 046/831-005

Делчево

Орце Николов бб, 2320 -
Делчево
Тел. 033/411-454
Фах 033/413-199

М. Каменица

М. Тито, 2304 Каменица
Тел. 033/431-415
Фах 033/431-415

Кавадарци

Илинденска бр.1, 1430
Кавадарци
Тел. 043/410-065
Фах 043/412-108

Кичево

Бул.Ослободување 9, 6250
Кичево
Тел. 045/221-347
Фах 045/221-489

Кочани

М. Тито 44, 2300 Кочани
Тел. 033/ 272-602
Фах 033/ 274-072

Крушево

Илинденска бб, 7520
Крушево
Тел. 048/477-130
Фах 048/477-901

Радовиш

22 Октомври бб, 2420
Радовиш
Тел. 032/635-512
Фах 032/ 635-283

Ресен

М. Тито бб, 7310 - Ресен
Тел. 047/451-147
Фах 047/452-063

Свети Николе

М. Тито бб, 2220
Свети Николе
Тел. 032/443-944
Фах 032/443-477

Струмица

Ленинова 19,2400
Струмица
Тел. 034/348-403
Фах 034/348-390

Ново Село

М. Тито бр. 49,2434
Ново Село
Тел. 034/355-422
Фах 034/355-422

Валандово

6-ти Ноември бр. 42, 1460 -
Валандово
Тел. 034/383-310
Фах 034/382-424

Астра

М. Тито бб,2400 - Струмица
Тел. 034/348-511
Фах 034/348-515

Струга

М. Тито 54, 6330 - Струга
Тел. 046/781-801
Фах 046/781-365

Велес

М. Тито бб, 1400 - Велес
Тел. 043/235-199
Фах 043/234-052

Штип

Јосиф Ковачев 8, 2000 -
Штип
Тел. 032/393-266
Фах 032/391-034

Битола

М. Тито бб, 7000 Битола
Тел. 047/222-247
Фах 047/203-336

Демир Хисар

Битолска бб, 7240 Демир
Хисар
Тел. 047/275-850
Фах 047/275-840

Охрид

Кузман Јосифовски Питу бб,
6000 Охрид
Тел. 046/260-277
Фах 046/260-299

Туристичка

Бул.Туристичка ламела 3,
6000 Охрид
Тел. 046/257-831
Фах 046/257-830

Пробиштип

Јаким Спиров 3, 2210
Пробиштип
Тел. 032/483-129
Фах 032/484-228

Тетово

Маршал Тито бр. 32, 1200
Тетово
Тел. 044/332-664
Фах 044/331-646

Тетово

29 Неомври бб, 1200 Тетово
Тел. 044/342-462
Фах 044/342-463

Куманово

Пазтизанска бр.2, 1300
Куманово
Тел. 031/437-582
Фах 031/437-581

Крива Паланка

Маршал Тито бр. 183, 1330
Крива Паланка
Тел. 031/437-582
Фах 031/437-581

Неготино

Јане Сандански 2, 1440 -
Неготино
Тел. 043/361-036
Фах 043/ 361-766

Виница

Маршал Тито 6, 2310 - Ви-
ница
Тел. 033/363-133
Фах 033/361-388

Прилеп

Кузман Јосифовски бр. 41,
7500 Прилеп
Тел. 048/420-856
Фах 048/420-857

Прилеп центар

Бул. Марксова бб, 7500
Прилеп
Тел. 048/429-752
Фах 048/429-751

A close-up photograph of a person's hands holding a pen over a document. The document is partially visible through a circular lens effect, which highlights the text "ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР". The background is blurred, showing the person's face and shoulders.

ИЗВЕШТАЈ НА
НЕЗАВИСНИОТ
РЕВИЗОР

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА СТОПАНСКА БАНКА АД, СКОПЈЕ

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Стопанска банка АД, Скопје (во понатамошниот текст "Банката"), кои се состојат од билансот на состојба на ден 31 декември 2012 година, како и билансот на успех, извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во капиталот и резервите и извештајот за паричниот тек за годината што тогаш завршува и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи во согласност со сметководствената регулатива што се применува во Република Македонија и регулативата на Народна банка на Република Македонија, како и за интерните контроли кои се релевантни за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија и Законот за ревизија на Република Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања, да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме

разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот со цел дизајнирање на ревизорски постапки коишто се соодветни на околностите, но не за цел на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи на Стопанска банка АД, Скопје за годината која завршува на 31 декември 2012, се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со сметководствената регулатива која се применува во Република Македонија.

Дилоит ДОО
Скопје, 3 април 2013 година

Лидија Нануш
Директор
Овластен ревизор

Александар Аризанов
Овластен ревизор

БИЛАНС НА УСПЕХ

за периодот од 1 јануари 2012 година до 31 декември 2012 година
(Во илјади денари)

	Белешка	2012	2011
Приходи од камата		4.634.327	4.494.952
Расходи за камата		(2.066.489)	(2.302.664)
Нето-приходи/(расходи) од камата	6	2.567.838	2.192.288
Приходи од провизии и надомести		1.025.772	945.138
Расходи за провизии и надомести		(84.388)	(91.136)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	7	941.384	854.002
Нето-приходи од тргување	8	51.477	30.720
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	9	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	10	106.507	133.796
Останати приходи од дејноста	11	219.219	213.413
Удел во добивката на придружените друштва	24	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	12	(1.039.086)	(743.531)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	13	(74.051)	(6.100)
Трошоци за вработените	14	(714.768)	(731.202)
Амортизација	15	(168.399)	(187.862)
Останати расходи од дејноста	16	(1.090.320)	(1.108.210)
Удел во загубата на придружените друштва	24	-	-
Добивка пред оданочување		799.801	647.314
Данок на добивка	17	(4.322)	(17.569)
Добивка за финансиската година		795.479	629.745
Заработка по акција	41		
Основна заработка по акција (во денари)		45,56	36,07
Разводната заработка по акција (во денари)		45,56	36,07
Белешките кон финансиските извештаи од страна 11 до 128 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи. Финансиски извештаи се одобрени од страна на раководството на Банката на 28 јануари 2013 и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката.			
Потпишано во име на Стопанска банка АД, Скопје			
Д-р. Глигор Бишев		Диомидис Николетопулос	
Генерален извршен директор		Заменик генерален директор за банкарство на мало,	
Претседател на Управен одбор		финансиски и оперативни активности, Член на Управен одбор	
М-р. Тони Стојановски, Заменик генерален директор за ризици Член на Управен одбор		Теодоулус Скордис, Заменик генерален директор за корпоративно работење Член на Управен одбор	

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

На ден 31 декември 2012(Во илјади денари)

	Белешка	2012	2011
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	18	23.937.430	21.669.816
Средства за тргување	19	181.051	141.828
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1	296.295	123.280
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	45.597.846	44.225.670
Вложувања во хартии од вредност	23	3.394.746	1.835.680
Вложувања во придружени друштва	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	4.884	7.536
Останати побарувања	25	214.365	223.731
Заложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	686.216	802.975
Нематеријални средства	28	85.053	106.650
Недвижности и опрема	29	952.629	1.018.988
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупно средства		75.350.515	70.156.154
ОБВРСКИ			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банките	34.1	264.962	146.172
Депозити на други комитенти	34.2	59.255.539	56.701.616
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	2.518.847	832.501
Субординирани обврски	37	2.777.163	2.780.212
Посебна резерва и резервирања	38	139.386	152.823
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	-	-
Одложени даночни обврски	30.2	-	-
Останати обврски	39	672.806	613.995
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		65.628.703	61.227.319

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

На ден 31 декември 2012(Во илјади денари) продолжува

	Белешка	2012	2011
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ			
Запишан капитал	40	3.511.242	3.511.242
Премии од акции		-	-
Сопствени акции		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви	40	(2.560)	(58)
Останати резерви	40	831.373	831.373
Задржана добивка		5.381.757	4.586.278
Вкупно капитал и резерви		9.721.812	8.928.835
Вкупно обврски и капитал и резерви		75.350.515	70.156.154

Потенцијални обврски	42	10.666.889	11.347.905
Потенцијални средства	42	-	-

Белешките кон финансиските извештаи од страна 11 до 128 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Потпишано во име на Стопанска банка АД, Скопје:

Д-р. Глигор Бишев
Генерален извршен директор
Претседател на Управен одбор

Диомидис Николетопулос
Заменик генерален директор за банкарство на мало,
финансиски и оперативни активности,
Член на Управен одбор

М-р. Тони Стојановски,
Заменик генерален директор за ризици
Член на Управен одбор

Теодоулус Скордис,
Заменик генерален директор за корпоративно работење
Член на Управен одбор

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК

за периодот од 1 јануари 2012 година до 31 декември 2012 година (Во илјади денари)

	Белешка	2012	2011
Паричен тек од основната дејност			
Добавка пред оданочување	-	799.801	647.314
Коригиран за:	-	-	-
Амортизација на:	-	-	-
нематеријални средства	15/28	40.435	38.661
недвижности и опрема	15/29	127.964	149.201
Капитална добивка од:			
продажба на нематеријални средства	11	(2.495)	(2.619)
продажба на недвижности и опрема	11	-	(17.461)
продажба на преземени средства врз основа на ненапл. побарувања	16	-	4.717
Капитална загуба од:			
продажба на нематеријални средства	-	-	-
продажба на недвижности и опрема	-	-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненапл. побару- вања	16	-	4.717
Приходи од камата	6	(4.634.327)	(4.494.952)
Расходи за камата	6	2.066.489	2.302.664
Нето-приходи од тргување	8	(51.477)	(30.720)
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа:			
дополнителна исправка на вредноста	12	1.396.643	1.265.911
ослободена исправка на вредноста	12	(357.557)	(522.380)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето- основа:			
дополнителни загуби поради оштетување	13	74.051	6.100
ослободени загуби поради оштетување	-	-	-
Посебна резерва:			
дополнителни резервирања	38	26.708	67.606
ослободени резервирања	38	(40.145)	(76.548)
Приходи од дивиденди	-	(4.520)	(3.070)
Удел во добивката/(загубата) на придрожените друштва	-	-	-
Останати корекции добивка од продажба на средства расположливи за продажба	11	(5.000)	-
Наплатени камати		4.635.192	4.480.057
Платени камати		(2.083.487)	(2.306.758)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива		1.988.275	1.507.723
(Зголемување)/намалување на деловната актива:			
Средства за тргување		(39.223)	(20.966)
Дериватни средства чувани за управување со ризик		-	-
Кредити на и побарувања од банки		(173.208)	(2.931)
Кредити на и побарувања од други коминтенти		(2.389.378)	(2.706.853)
Заложени средства		-	-

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК (продолжува)

за периодот од 1 јануари 2012 година до 31 декември 2012 година (Во илјади денари)

	Белешка	2012	2011
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		116.759	35.014
Задолжителна резерва во странска валута		199.566	(61.069)
Задолжителен депозит кај НБРМ според посебни прописи		(24.369)	-
Останати побарувања		(11.094)	(40.108)
Одложени даночни средства		-	15.504
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување		-	-
<i>Зголемување/(намалување) на деловните обврски:</i>			
Обврски за тргуваче		-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик		-	-
Депозити на банки		118.790	(2.174.041)
Депозити на други коминтенти		2.553.923	3.194.448
Останати обврски		58.811	111.006
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување		-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочување		2.398.852	(142.273)
(Платен)/ поврат на данок на добивка		(1.670)	(4.800)
Нето паричен тек од основната дејност		2.397.182	(147.073)
Паричен тек од инвестициска дејност			
(Вложувања во хартии од вредност)		(2.891.449)	(677.060)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност (Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)		1.336.957	1.817.874
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва (Набавка на нематеријални средства)		-	-
Приливи од продажбата на нематеријални средства (Набавка на недвижности и опрема)		(18.838)	(20.369)
Приливи од продажбата на недвижности и опрема (Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)		(36.138)	(52.895)
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба (Останати одливи од инвестициска дејност)		2.599	2.619
Останати приливи од инвестициска дејност		-	-
Нето паричен тек од инвестициска дејност		1.802	3.765
		(1.605.067)	1.073.934

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК (продолжува)

за периодот од 1 јануари 2012 година до 31 декември 2012 година (Во илјади денари)

	Белешка	2012	2011
Паричен тек од финансирањето			
(Отплата на издадени должнички хартии од вредност)	-	-	-
Приливи од издадени должнички хартии од вредност	-	-	-
(Отплата на обврските по кредити)	(192.275)	(71.829)	
Зголемување на обврските по кредити	1.875.572	425.748	
(Отплата на издадените субординирани обврски)	-	-	
Приливи од издадените субординирани обврски	-	-	
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	-	-	
(Откуп на сопствени акции)	-	-	
Продадени сопствени акции	-	-	
(Платени дивиденди)	(6,555)	(8.139)	
(Останати одливи од финансирањето)	-	-	
Останати приливи од финансирањето	-	-	
Нето паричен тек од финансирањето	1.676.742	345.780	
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	(26.046)		
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти			
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	2.442.811	1.272.641	
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	18.786.841	17.514.200	
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	21.229.652	18.786.841	

Белешките кон финансиските извештаи од страна 11 до 128 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Потпишано во име на Стопанска банка АД, Скопје:

Д-р. Глигор Бишев
Генерален извршен директор
Претседател на Управен одбор

М-р. Тони Стојановски,
Заменик генерален директор за ризици
Член на Управен одбор

Диомидис Николетопулос
Заменик генерален директор за банкарство на мало,
финансиски и оперативни активности,
Член на Управен одбор

Теодоулус Скордис,
Заменик генерален директор за корпоративно работење
Член на Управен одбор

СТОПАНСКА БАНКА АД - СКОПЈЕ
членка на NBG групацијата

На ваша страна

